

Príloha č. 1

Učebné osnovy pre 1. cyklus

OBSAH

1. VZDELÁVACIA OBLASŤ JAZYK A KOMUNIKÁCIA	3
1.1 SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 1. CYKLUS	3
1.2 HRAVÁ ANGLIČTINA 1. CYKLUS /1. A 2. ROČNÍK/	40
1.3 ANGLICKÝ JAZYK	48
2 VZDELÁVACIA OBLASŤ MATEMATIKA A INFORMATIKA	49
2.1 MATEMATIKA 1. CYKLUS	50
2.2 INFORMATIKA	89
3 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA	90
3.1 ČLOVEK A PRÍRODA 1. CYKLUS	91
4 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	106
4.1 ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 1. CYKLUS	107
4.2 ETICKÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS	153
4.3 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA PRE 1. CYKLUS /Náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike /	165
4.4 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA PRE 1. CYKLUS /Náboženstvo Evanjelickej cirkvy augsburgského vyznania na Slovensku 1. cyklus/	169
5 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SVET PRÁCE	176
5.1 ČLOVEK A SVET PRÁCE 1. CYKLUS	177
6 VZDELÁVACIA OBLASŤ UMENIE A KULTÚRA	185
6.1 HUDOBNÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS	186
6.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS	194
7 VZDELÁVACIA OBLASŤ ZDRAVIE A POHYB	202
7.1 TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS	203
8 AI PRIEREZOVÁ GRAMOTNOSŤ PRE 1. CYKLUS	213
9 SPÔSOB HODNOTENIA VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV V 1. ROČNÍKU	219

1 VZDELÁVACIA OBLASŤ JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Ovládanie jazyka alebo viacerých jazykov je v dnešnej informačnej a globalizovanej spoločnosti nevyhnutným predpokladom spoločenského a pracovného uplatnenia človeka. Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní jazykovej a komunikačnej gramotnosti žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú sebarealizáciu. Učenie sa jazykov žiakovi pomáha aj pri osobnostnom, sociálnom a kultúrnom rozvoji.

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia sa člení na tri podoblasti, ktoré odrážajú rôzne potreby učenia sa jazyka:

1. vyučovanie prvého jazyka;
2. vyučovanie slovenského jazyka ako druhého jazyka;
3. vyučovanie cudzích jazykov.

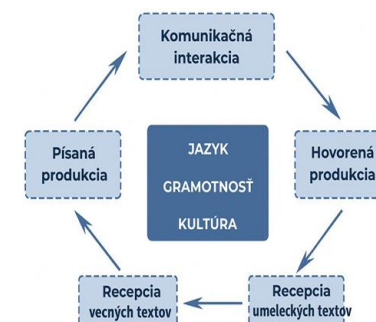
1.1 SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 1. CYKLUS

Charakteristika

Podoblasť Slovenský jazyk a literatúra sa zameriava na spôsobilosť porozumieť, vyjadriť a interpretovať fakty, pojmy, pocity a názory hovoreným a písaným jazykom, využívajúc aj vizuálne, audiovizuálne a digitálne materiály v rôznych kontextoch. Žiaci sa naučia vhodne komunikovať s inými ľuďmi. Pri rozvíjaní uvedených spôsobilostí žiaka v základnom vzdelávaní sa postupuje podľa úrovne a potrieb osvojovania si jazyka s uplatnením gradácie vo vzdelávacích cykloch. Tieto spôsobilosti a gramotnosti budeme u žiakov realizovať v troch komponentoch. Komponent interakcia zahŕňa schopnosti žiaka primerane vstupovať do komunikácie, vedieť komunikovať myšlienky, pocity, potreby a názory a rešpektovať komunikačného partnera. V komponente produkcia budeme u žiakov rozvíjať schopnosti tvorenia rôznych žánrov hovoreného a písaného textu. Vnímanie a porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu budeme rozvíjať v komponente receptcia, kde sa zameriame na získanie emocionálno-estetickéj skúsenosti s literárnym textom., kde sa zameriame na získanie emocionálno-estetickéj skúsenosti s literárnym textom.

Ciele vzdelávacej podoblasti:

- Uplatňovať vecnú a sociálne primeranú komunikačnú interakciu, rešpektovať pritom komunikačného partnera a sociokultúrne zvyklosti.
- Rozlišovať jazykové variety a používať ich primerane situácii a funkcii komunikácie.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

- Používať čítanie a písanie v rôznych komunikačných a vzdelávacích kontextoch.
- Získať vzťah k čítaniu a k písaniu textov, stať sa samostatným a aktívnym čitateľom a pisateľom.
- Vyjadrovať obsahy a komunikačné zámery prostredníctvom rôznych žánrov hovoreného a písaného textu.
- Porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného vecného textu, získať informácie využiť pri vzdelávaní a sebarozvoji.
- Získať základné znalosti o jazykovom systéme a o fungovaní jazyka v komunikácii a uplatniť ich v praktickej komunikácii.
- Porozumieť rôznym literárnym textom, interpretovať ich a na základe estetického prežitia textu formovať svoje postoje, hodnoty a osobnosť.
- Orientovať sa v tlačенých a digitálnych médiách, rozlišovať spoľahlivosť a hodnovernosť informácií a informačných zdrojov, vrátať textov generovaných AI.
- Získať základné argumentačné zručnosti a používať ich v diskusiách na aktuálne spoločenské témy a pri riešení problémov.
- Upevňovať si pozitívny vzťah k materinskému jazyku a k iným jazykom, uvedomovať si národnú, kultúrnu a individuálnu hodnotu jazyka.

Hlavným **cieľom 1. cyklu** je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele vzdelávanie pre 1. cyklus

- Viest jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
- Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
- Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
- Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
- Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
- Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
- Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
- Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
- Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

8+1 vyučovacích hodín týždenne – 297 vyučovacích hodín za školský rok.

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete Slovenský jazyk a literatúra.

P K	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ADAPTÁCIE VŠ	POZ NÁ MK Y
PREDMETOVÝ KOMPONENT Komunikačná interakcia				
Komunikačná interakcia	Žiak vie/dokáže: Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	Komunikačné zvyklosti - rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí Komunikačné prostriedky a pravidlá - používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov	Vhodne použiť rôzne pozdravy pri nadviazaní a pri ukončení kontaktu v bežnej komunikácii. Sformulovať rôzne spôsoby oslovenia v bežnej komunikácii. Vhodne použiť pozdravy pri nadviazaní a pri ukončení kontaktu vo verejnej komunikácii. Sformulovať zisťovaciu a doplňovaciu otázku.	
	Podakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu.	Komunikačné zvyklosti formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	Použiť na vyjadrenie prosby a priania rôzne slovné spojenia a vety. Sformulovať jednoduché zdôvodnenie bežného javu. V dvojici klásť otázky a odpovedať na ne.	
	Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie.	Komunikačné zámery a ich vyjadrenie - formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok - formulovanie prosby, priania a nesúhlasu - formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania	Začať jednoduchý dialóg v dvojici, použiť pritom vhodné jazykové prostriedky. Viest jednoduchý dialóg v dvojici striedaním otázok a odpovedí.	

	Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky primeraným spôsobom.	Dialóg ▪ pozorné počúvanie komunikačného partnera ▪ nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh Komunikačné prostriedky a pravidlá ▪ rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu			
	Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	Komunikačné zámery a ich vyjadrenie ▪ formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): ▪ pozdrav, predstavenie sa ▪ poďakovanie, ospravedlnenie ▪ prosba, prianie, nesúhlas ▪ rozhovor, otázka (zistovacia a doplňovacia), odpoveď, pozorné počúvanie ▪ spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky)			
PREDMETOVÝ KOMPONENT Hovorená produkcia					
Hovorená	Žiak vie/dokáže:	Žánre hovoreného textu	Vybrať si s pomocou učiteľa tému hovoreného prejavu. Graficky (kresbou, symbolom) zaznamenať kľúčové slová k		
	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.				

		jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša	vybratej téme hovoreného prejavu. Spontánne vyrozprávať prežitú udalosť.	
Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku.	Príprava a prednes hovoreného prejavu - výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne - prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy - jednoduché techniky zvládania témy pri prednese prejavu Žánre hovoreného textu - jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť Komunikačné prostriedky a pravidlá - vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach		Vyrozprávať príbeh podľa obrázka. Uplatniť v rozprávaní časovú postupnosť pomocou obrázkovej osnovy. Pozorovať priamo predvádzaný pracovný postup. Pozorovať vonkajší vzhľad reálneho predmetu a vymenovať jeho hlavné znaky. Pozorovať vonkajší vzhľad zobrazeného predmetu a vymenovať jeho hlavné znaky podľa kategórií (tvar, farba, veľkosť, materiál, použitie). Predniesť tradičný vinš. Pripraviť si a v triede predniesť blahoželanie individuálnemu adresátovi. Pozorne si vypočuť hovorený prejav spolužiaka. Pozorne si vypočuť hovorené prejavy iných hovoriacich v triede/v škole.	
Vypočuť hovorený prejav.	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich			
	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh)			
PREDMETOVÝ KOMPONENT Písaná produkcia				
P	Žiak vie/dokáže:			

	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	Elementárne písanie ▪ prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní ▪ fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno ▪ písanie písmen slovenskej abecedy ▪ písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu ▪ sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb) ▪ interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety	Písať čitateľne veľké tlačené písmená slovenskej abecedy. Písať čitateľne s oporou o grafický vzor písané písmená slovenskej abecedy. Uviesť témy blízke svojej životnej skúsenosti. Pomenovať rôzne témy svojho osobného života. Napísať minimálne dve na seba nadväzujúce vety viažuce sa na jednu udalosť. Písať čitateľne všetky písmená slovenskej abecedy. Písať podľa osvojených pravidiel sémantického a interpunkčného pravopisu: veľké písmeno na začiatku vety, interpunkčné znamienka na konci vety	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) ▪ písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo ▪ veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka)		
PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia vecných textov				

Recepcia vecných textov	Žiak vie/dokáže: Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.	Elementárne čítanie - fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky) - poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena - nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti) - oprava vlastných chýb pri čítaní Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu - vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými Komunikačné prostriedky a pravidlá - pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety	Sluchovo rozlíšiť slová, slabiky, hlásky. Správne priradiť písmená k hláskam. Prečítať nahlas a potichu písmená a slabiky. Prečítať nahlas a potichu slová a vety. Predpovedať obsah textu podľa nadpisu. Predpovedať obsah textu pomocou obrazového materiálu. Porozumieť jednoduchým grafickým schémam. Orientovať sa v obrazovej encyklopédii. Porozumieť jednoduchým piktogramom a náčrtom.	
	Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte. Sledovať vlastné porozumenie textu.	Porozumenie textu - vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka - porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia Žánre vecného textu - porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá	Voľne reprodukovat obsah počúvaného vecného textu. Graficky (symbolmi alebo kresbou) zaznamenať kľúčové slová a informácie z počúvaného textu. Porozumieť dejovej postupnosti a konaniu postáv pri počúvaní bežného (neumeleckého) rozprávania prežitej udalosti	

		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda	alebo reálneho/vymysleného príbehu.	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia umeleckých textov				
Recepčia umeleckých textov	Žiak vie/dokáže: Prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou.	Čítanie s porozumením - rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text Samostatný/sebavedomý čitateľ - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu - monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?)	Prezerať si a listovať tak rôzne dostupné knihy a publikácie. Prečítať s pomocou jednoduché texty v šlabikári a v čítanke. Prečítať s pomocou obrázkovú knihu s malým množstvom textu. Predpovedať obsah počúvaného a čítaného textu podľa jeho nadpisu a obrázka k textu pred začiatkom jeho čítania. Prerozprávať text s jednoduchou dejovou líniou s oporou o ilustráciu alebo pomocou učiteľa. Odpovedať a klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného textu. Pomenovať a opísať vlastnými slovami čo ma v počúvanom a v čítanom texte zaujalo. Rozpoznať tému umeleckého textu podľa ilustrácie alebo obálky knihy. Spontánne prejavovať svoje reakcie (myšlienky, potreby a pocity) na počúvaný a čítaný text a na ilustrácie. Graficky (symbolmi alebo kresbami) zaznamenať svoje myšlienky, potreby, pocity a zážitky z počúvaného a z	
	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti.	Čítanie s porozumením - odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy Samostatný/sebavedomý čitateľ - spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica) Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu - monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?)		
	Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu.	Čítanie s porozumením prerозprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápovedami učiteľa		

	Identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie).	Čítanie pre zážitok rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej	čítaného textu a z ilustrácií. Spontánne vyjadriť svoje pocity a zážitky z počúvaného a z čítaného textu. Naučiť sa naspamäť umelecký text primeranej dĺžky a kvality. Dodržiavať spisovnú výslovnosť a zreteľnú artikuláciu.	
	Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku. Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty.	Čítanie pre zážitok - stváranie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa - formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu - sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia	Spontánne prejaviť pocity a zážitky z divadelného a filmového predstavenia alebo z rozhlasového vysielania. Stvárať sekvencie počúvaného textu pomocou pantomímy. Vybrať si text na čítanie podľa obálky, ilustrácie alebo iných preferencií. Vyhľadať s učiteľom alebo inej osoby texty na čítanie pre zážitok alebo pomocou iného účelu.	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): - text, ilustrácia, kniha, časopis, knižnica - nadpis		
		Tematické okruhy a textová realizácia - tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra - čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský		

		aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks		
--	--	--	--	--

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

8 vyučovacích hodín týždenne – 264 vyučovacích hodín za školský rok.

PK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ADAPTÁCIE VŠ	POZNÁMKY
PREDMETOVÝ KOMPONENT Komunikačná interakcia				
☒	Žiak vie/dokáže:			

	Požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	Komunikačné zvyklosti - oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí Komunikačné zámery a ich vyjadrenie - formulovanie nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia - formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom. Predstaviť sa v bežnej komunikácii. Sformulovať rôzne spôsoby oslovenia vo verejnej komunikácii. Použiť pri tykaní a pri vykaní spisovné tvary slovesa. Poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu. Porovnať význam zisťovacej a doplňovacej otázky a uplatniť pri nich spisovnú melódiu. Vyjadriť rôzne komunikačné zámery (otázku, prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas) v dialógu. Sformulovať jednoduché zdôvodnenie vlastného konania. Začať a ukončiť jednoduchý dialóg v dvojici vhodnými jazykovými prostriedkami. Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky. Jasne a zrozumiteľne sformulovať svoju myšlienku, potrebu a svoj pocit. Udržiavať pri	
	Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky.	Dialóg - nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru 2. uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások)		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): - tykanie/vykanie - slovo, slovné spojenie, veta - spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska)		

			vyjadrení svojej myšlienky, potreby a svojho pocitu s komunikačným partnerom očný kontakt.	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Hovorená produkcia				
Hovorená produkcia	Žiak vie/dokáže:			
	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.	Príprava a prednes hovoreného prejavu - zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy Žánre hovoreného textu - jednoduchý príležitostný prejav - jednoduché rozprávanie: reálny alebo vymyslený príbeh - jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba)	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu. Vyjadriť doterajšie skúsenosti s vybratou témou hovoreného prejavu. Písomne zaznamenať kľúčové slová k vybratej téme hovoreného prejavu. Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku. Pripraviť si rozprávanie príbehu pomocou obrázkovej osnovy a predniesť ho v triede. Pomocou obrázkovej osnovy usporiadať poradie pozorovaných alebo vykonávaných činností. Pozorovať vonkajší vzhľad blízkej osoby a vymenovať jeho hlavné znaky podľa kategórií (výška, chôdza, časti tela atď.). Pri prednese príležitostného prejavu uplatniť zreteľnú artikuláciu,	
	Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.	Príprava a prednes hovoreného prejavu - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať - členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy Komunikačné prostriedky a pravidlá - používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú)		

		▪ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások)	spisovnú výslovnosť a vhodné tempo. Pri prednese príležitostného prejavu udržiavať očný kontakt s adresátom a používať vhodnú mimiku a vhodné gestá. Odpovedať na otázky k svojmu hovorenému prejavu. Primerane a vhodne klásť otázky k obsahu hovoreného prejavu iných hovoriacich	
	Vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu.	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu ▪ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov ▪ formulovanie odpovedí na položené otázky		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) ▪ téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť ▪ informácia (odkaz, oznam), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) ▪ pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš ▪ zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie		
PREDMETOVÝ KOMPONENT Písaná produkcia				
P	Žiak vie/dokáže:			

	Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.	Elementárne písanie ▪ písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok Proces tvorenia textu ▪ výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne ▪ rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: rozprávanie, voľné písanie ▪ využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme ▪ výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru ▪ využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu	Písať veľké a malé písmená slovenskej abecedy automatizovane. Písať čitateľne a automatizovane tlačené a písané písmená slovenskej abecedy pri písaní slov a viet. Doplniť vlastný obrázok primeraným písomným komentárom. Písomne zaznamenať myšlienky o blízkej téme alebo ich vyjadriť obrázkom (kresbou, maľbou). Doplniť písaný text primeraným obrazovým vyjadrením. Zapísať slová vystihujúce aktuálne prežívané pocity, predstavy a náladu. Zapísať slová vystihujúce pocity, predstavy a náladu vyvolané miestom, predmetom, osobou, hudbou, obrazom, vôňou. Písomne zaznamenať nápady a námety k téme tvoreného textu podľa	
--	---	--	---	--

			požiadaviek žánru tvoreného textu. Napísať jednoduchý odkaz pre individuálneho alebo kolektívneho adresáta. Voliť vhodný obsah písomného odkazu pre adresáta podľa vlastného komunikačného zámeru. Doplniť písomný odkaz vhodným grafickým symbolom. Napísať pohľadnicu individuálnemu alebo kolektívnemu adresátovi s uvedením jeho poštovej adresy a s vyjadrením primeraného obsahu. Napísať o (skutočnej, vymyslenej) udalosti s dodržaním základnej časovej postupnosti. Písomne zaznamenať kroky pri pozorovanej činnosti. Usporiadať záznam krokov vykonávanej alebo pozorovanej činnosti podľa časového sledu. Opraviť vo vlastnom napísanom texte základné	
--	--	--	--	--

			jazykové chyby: písanie veľkých písmen na začiatku vety a vo vlastných menách, interpunkčné znamienka na konci viet. Písať podľa osvojených pravidiel fonemického pravopisu: rozlišovacie znamienka, pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená. Písať podľa osvojených pravidiel fonemického pravopisu: i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach, slabičný pravopis, pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami.	
	Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok. Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy.	Žánre písaného textu ▪ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh ▪ uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní ▪ jednoduché techniky tvorivého písania Komunikačné prostriedky a pravidlá ▪ vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka		

		používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa)		
	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.	Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu - fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami - interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) - text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť - zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, pranie, nesúhlas - rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh) - pravopis a pravopisné pravidlo - rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky - spojovník		

PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia vecných textov				
Recepčia vecných textov	Žiak vie/dokáže:			
	Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.	Elementárne čítanie ▪ uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní Porozumenie textu ▪ identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie ▪ vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka Žánre vecného textu ▪ porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh Komunikačné prostriedky a pravidlá ▪ vyvodzovanie významov slov z textu: frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy	Prečítať nahlas a potichu krátke vecné texty a porozumieť im. Opraviť vlastné chyby pri čítaní (s pomocou učiteľa). Identifikovať a označiť kľúčové slová v čítanom vecnom texte. Porozumieť doslovným informáciám v čítanom vecnom texte. Vyvodiť významy neznámych slov z počúvaného vecného textu. Vyvodiť súvislosti medzi informáciami v počúvanom vecnom texte. Orientovať sa v obrazových vecných knihách. Orientovať sa v	

	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte.	Elementárne čítanie - ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch Žánre vecného textu - orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka	jednoduchšej tabuľke (rozvrh hodín) a v pláne činnosti. Voľne reprodukovat obsah čítaného (prezeraného) súvislého, nesúvislého alebo obrazovo-písaného vecného textu. Porozumieť postupnosti dejov a uvádzania vlastností a okolností deja v obrazovo-písanom opise pracovného postupu.	
	Reprodukovat text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.	Porozumenie textu stručné zhrnutie získaných informácií		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) - obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií - úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek - súvislý text: rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh)		

PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia umeleckých textov				
Recepčia umeleckých textov	Žiak vie/dokáže:			
	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	Čítanie s porozumením ▪ predvídanie z počutého a prečítaného textu ▪ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek) ▪ domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie Čítanie pre zážitok ▪ sebaopoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte ▪ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch Samostatný/sebavedomý čitateľ ▪ vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu ▪ kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom	Vypočúť si a prečítať si primerane náročný umelecký text. Porozumieť doslovným informáciám uvedeným v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Vyvodiť význam neznámych slov v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Odpovedať a klásť otázky k doslovným informáciám uvedeným v počúvanom alebo čítanom texte. Identifikovať s pomocou učiteľa zaujímavé informácie, fázy deja, postavy, miesta a pod. Povedať, o čom je text a čo je v ňom dôležité. Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Vyjadriť pocity a myšlienky súvisiace s tým, čo ma v texte zaujalo. Povedať svoj názor na obsah počúvaného alebo čítaného textu. Porovnať svoje názory, pocity a zážitky z textu so	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) ▪ autor, spisovateľ, ilustrátor ▪ strofa, rým, verš, odsek ▪ riekanka, hádanka, báseň, rozprávka, bábková hra, obrázkový príbeh		

		Tematické okruhy a textová realizácia ▪ tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra ▪ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks	spolužiakmi. Zapojiť sa do dialógu alebo do diskusie o čítanom texte. Porozumieť zmyslu a obsahu literárneho textu primeranej dĺžke a kvalite, vybratého podľa vlastného záujmu a preferencií. Zreteľne a výrazne predniesť naučený umelecký text. Porovnať svoje pocity a zážitky so spolužiakmi. Zapojiť sa do debaty o divadelnom a filmovom predstavení alebo o rozhlasovom vysielaní. Vyrozprávať stručne a v logickom slede dej videného alebo počutého príbehu. Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty. Stvárať sekvenciu čítaného textu pomocou pantomímy. Čítať kratšie úseky textu alebo jednoduchý umelecký text s dôrazom na roly. Stvárať spolu so spolužiakmi časť alebo celý dej vybraného literárneho textu použitím metód tvorivej dramatiky	
--	--	---	---	--

			(pantomíma, rolová hra atď.). Sformulovať vlastné preferencie na text na čítanie podľa svojho záujmu (zvieratá, stroje, móda, príroda, a i.) alebo podľa účelu textu (zábava, informácie, poučenie, oddych, a i.). Orientovať sa v triednej, školskej a miestnej knižnici. Všímnuť si záujem iných o knihy a o témy sa inšpirovať tým pri vlastnom čítaní. Klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu	
--	--	--	---	--

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

Rozsah vyučovacieho predmetu

8 vyučovacích hodín týždenne – 264 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

PK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ADAPTÁCIE VŠ	PO ZN ÁM KY
PREDMETOVÝ KOMPONENT Komunikačná interakcia				
Komunikačná interakcia	Žiak vie/dokáže: Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky.	Komunikačné zámery a ich vyjadrenie - presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie Dialóg - nácvik jednoduchého dialógu vo dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí - priamy dialóg a telefonický dialóg Komunikačné prostriedky a pravidlá - funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie. Vyjadriť rôzne komunikačné zámery (otázku, prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas, námietku) v dialógu. Odlíšiť rôzne komunikačné zámery a použiť pri ich vyjadrení spisovnú melódiu. Požiadat o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť. Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky. Formulovať vecné otázky a odpovede, neodbočovať od témy. Vyjadriť v dialógu rôzne komunikačné zámery (oznámenie, otázku, prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas, námietku, zdôvodnenie a pod.). Uplatniť pravidlá vedenia dialógu	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): - nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie - spisovná výslovnosť (prízvuk, melódia)		

			prostredníctvom telefónu. Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky. Použiť pri vedení dialógu vhodné vety, slová a slovné spojenia, vhodnú melódiu, mimiku a vhodné gestá. Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom. Jasne a zrozumiteľne sformulovať rozvité vyjadrenie svojej myšlienky, potreby a svojho pocitu vhodnými slovami. Pozorne sledovať reakciu komunikačného partnera na vyjadrenie svojej myšlienky, potreby a svojho pocitu (očný kontakt, melódia, mimika, gestá).	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Hovorená produkcia				
Hovorená produkcia	Žiak vie/dokáže:			
	Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.	Príprava a prednes hovoreného prejavu - zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy Žánre hovoreného textu - vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam)	Písomne zaznamenať svoje myšlienky a informácie k vybratej téme hovoreného prejavu. Pri zbieraní informácií k vybratej téme hovoreného prejavu využiť okrem vlastných myšlienok	

	Korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	aj poznanie a skúsenosti iných ľudí (rodiny, spolužiakov, kamarátov). Pri zbieraní informácií k vybratej téme hovoreného prejavu využiť knihy, časopisy a webové stránky. Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu. Sformulovať odkaz pre individuálneho a kolektívneho adresáta s uvedením presných údajov. Poznať kľúčové informácie, ktoré má obsahovať oznam (kto, čo, kde, kedy, ako). Písomne pripraviť oznam o triednom/školskom podujatí pomocou zápisu kľúčových informácií. Predniesť v prostredí triedy oznam o triednom/školskom podujatí. Uplatniť pri prednese oznamu spisovnú výslovnosť, vhodné zvukové a pohybové prostriedky (melódiu, tempo, pauzu, mimiku, gestá). Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku.	
	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	Príprava a prednes hovoreného prejavu - artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová - uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť)		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) - slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie - spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska)		

			Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku. Pripraviť si rozprávanie reálneho alebo vymysleného príbehu pomocou slovnej osnovy a predniesť ho v triede. Použiť v príbehu jazykové prostriedky podporujúce vyjadrenie autorského zámeru. Zaujať poslucháča vhodným a pestrým modulovaním hlasu (melódia, pauza, tempo) a vhodným použitím mimiky a gest. Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti. Pomocou slovnej osnovy vymenovať pozorované alebo vykonávané činnosti v poradí. Písomne zaznamenať a ústne povedať postupnosť činností v pracovnom postupe. 8. Pri vymenúvaní opisovaných činností a opisovaných znakov objektu použiť presné a výstižné pomenovania. Predniesť jednoduchý príležitostný	
--	--	--	--	--

			prejav. Pripraviť si a v triede predniesť pozvanie pre individuálneho a kolektívneho adresáta (použiť presné údaje, vhodné oslovenie, tykanie/vykanie). Korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení. Sformulovať, čo chcem v svojom hovorenom prejave zlepšiť. Vypočúť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu. Poskytnúť spolužiakovi radu na zlepšenie jeho hovoreného prejavu. Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Písaná produkcia				
Písaná produkcia	Žiak vie/dokáže:			
	Zhromaždiť základné informácie k téme textu.	Proces tvorenia textu ▪ rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, opis ▪ tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok ▪ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne. Použiť osvojené písmená pri písaní textov. Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na	

	Napísať jednoduchý informačný text.	Žánre písaného textu - vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam, správa) - tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozdvanica, pohľadnica)	tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti. Uplatniť pri písaní súvislého textu na tému blízku svojej životnej skúsenosti vhodné spájacie a nadväzovacie prostriedky. Myšlienково rozvinúť tému blízku svojej životnej skúsenosti preferovaným spôsobom. Voľne spísať svoje spomienky na udalosti, osoby a miesta. Voľne spísať svoje predstavy o budúcnosti alebo o vymyslených svetoch.	
	Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.	Žánre písaného textu jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba)		
	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.	Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú)		

	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.	Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu ▪ sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy) ▪ etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych) ▪ morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos-isko, mam-ička) -interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete	Prostredníctvom voľného písania vyjadriť svoj postoj k blízkym témam. Zhromaždiť základné informácie k téme textu. Zozbierať s pomocou učiteľa informácie k téme tvoreného textu z rôznych informačných zdrojov (knihy, časopisy, internet). Napísať jednoduchý informačný text. Vyjadriť v texte pohľadnice vhodné obsahy na základe vlastného komunikačného zámeru aj s uplatnením grafických a obrazových prvkov. Napísať oznam o konaní blížiaceho sa podujatia s vyjadrením kľúčových informácií (druh podujatia, miesto, čas, usporiadateľ, cieľová skupina, iné špecifiká podľa typu podujatia) a s primeranou grafickou úpravou. Vytvoriť pozvánku na vlastné podujatie pre individuálneho alebo kolektívneho adresáta	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) ▪ informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) ▪ zámer vety: námietka, zdôvodnenie ▪ slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie ▪ pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy) ▪ obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová		

			s vyjadrením kľúčových informácií o podujatí a s primeranou grafickou úpravou. Uplatňovať pri tvorbe informačných textov (odkaz, pohľadnica, oznam, pozvánka) osvojené jazykové znalosti a pravopisné pravidlá. Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok. Uplatniť v písomnom rozprávaní primerané prostriedky vyjadrujúce časové a logicko-príčinné vzťahy medzi vetnými celkami. Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti. Uplatniť pri zaznamenávaní krokov vykonávanej alebo pozorovanej činnosti primerané slová a slovné spojenia vystihujúce kľúčové detaily. Písomne pomenovať hlavné znaky pozorovaného objektu	
--	--	--	--	--

			(konkrétny predmet a blízka osoba). Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu. Identifikovať a opraviť jazykové a pravopisné nedostatky vlastného napísaného textu podľa osvojených vedomostí a zručností. Upraviť s pomocou učiteľa obsah vlastného napísaného textu podľa svojho komunikačného/autorského zámeru. Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá. Písať podľa osvojených pravidiel sémantického pravopisu: pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien. Písať podľa osvojených pravidiel etymologického pravopisu: i/í, y/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov.	
--	--	--	--	--

			Písať podľa osvojených pravidiel etymologického pravopisu: prevzaté slová.	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia vecných textov				
Recepčia vecných textov	Žiak vie/dokáže:			
	Rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním.	Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu - pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia - hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?) Žánre vecného textu - vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa - porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu. - identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu - identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku	Vypočúť si a prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu. Uplatniť pri hlasnom čítaní splývavú a spisovnú výslovnosť, významovú pauzu, vhodnú melódiu a vhodné tempo reči. Kláď otázky k obsahu čítaného textu. Kláď otázky k obsahu vecného textu. Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.	

	Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	Komunikačné prostriedky a pravidlá - úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte - pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte - rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy) - vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová - pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: nadradené a podradené slová - pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu - pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom	Identifikovať a označovať kľúčové slová v počúvanom vecnom texte. Porozumieť doslovným informáciám v počúvanom vecnom texte. Klást otázky k informáciám doslovne uvedeným v počúvanom a v čítanom vecnom texte. Vывodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu. Vывodiť súvislosti medzi informáciami v čítanom vecnom texte. Klást otázky k informáciám vывodeným z počúvaného a z čítaného vecného textu. Orientovať sa v členení textu na úvod, jadro, záver a na odseky. Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte. Orientovať sa v obrazovo-písanom reklamnom texte. Porozumieť doslovným informáciám a vывodiť základné implicitné významy v obrazovo-písanom texte.	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) - súvislý text: informácia (oznam, správa), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) - nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama - slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená) - nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová - slová s podobným významom, slová s opačným významom		

			Reprodukovat' text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie. Písomne zaznamenať kľúčové slová a informácie z počúvaného až čítaného (prezeraného) textu. Stručne zhrnúť a písomne zaznamenať informácie vyvozené z počúvaného a z čítaného (prezeraného) textu. Sledovať vlastné porozumenie textu. Rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním. Identifikovať kľúčové informácie v počúvanom a čítanom informačnom texte (oznam, správa). Identifikovať opisované hlavné znaky opisovaného predmetu a podľa typu osoby (predmet: tvar, farba, veľkosť, materiál, použitie; osoba: výška, chôdza, časti tela a pod.). Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných	
--	--	--	---	--

			lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	
PREDMETOVÝ KOMPONENT Recepčia umeleckých textov				
Recepčia umeleckých textov	Žiak vie/dokáže:			
	Podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu.	Čítanie s porozumením - odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová) - vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie Čítanie pre zážitok - vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme - spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe - porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu	Samostatne čítať umelecké texty primeranej náročnosti. Sústredené vlastným tempom čítať knihy rôznych žánrov a foriem spracovania. Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti. Identifikovať kľúčové informácie a neznáme slová v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Prerozprávať text s jednoduchou dejovou líniou bez opory. Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu. Odpovedať a klásť otázky k vyvođeným informáciám z počúvaného alebo čítaného textu.	
	Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.	Samostatný/sebavedomý čitateľ - orientovanie sa v zdrojoch na čítanie - rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu - uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	Identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie). Zdôvodniť výber prvkov (myšlienky, slová, ilustrácie, situácie z deja), ktoré ma v umeleckom texte zaujali.	

		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu) ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť	Porovnať (zhody a rozdiely) svoje skúsenosti a zážitky so skúsenosťami a zážitkami postáv v texte. Podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu. Sformulovať svoje odporúčania/neodporúčanie textu iným. Začať dialóg alebo diskusiu o prečítanom alebo vypočutom texte. Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku. Použiť pri prednese a recitácii textu správnu melódiu a tempo reči. Použiť pri recitácii textu očný kontakt a silnú emóciu pomocou mimiky a gestikulácie. Dbáť pri recitácii na kultivovanosť rečového prejavu a vystupovania. Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania. Odporučiť predstavenie alebo vysielanie kamarátovi a svoje odporúčanie zdôvodniť.	
		Tematické okruhy a textová realizácia - tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra - čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks		

			Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných. Vyhľadať samostatne texty na čítanie pre zážitok alebo iný účel. Všimnúť si podobnosti a rozdiely medzi textami (obsah, forma, ilustrácie, téma). Porovnať rôzne texty z hľadiska ich obsahu, formy, ilustrácie a témy. Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Klástť otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu	
--	--	--	--	--

1.2 HRAVÁ ANGLIČTINA 1. CYKLUS /1. A 2. ROČNÍK/

Charakteristika podoblasti

Vzdelávacia podoblasť Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky tvoria anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk. V prvom a druhom cykle sa vyučuje prvý cudzí jazyk, v treťom cykle prvý a druhý cudzí jazyk podľa rámcových učebných plánov. Výučba vychádza zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky a jeho doplnujúceho vydania, pričom zohľadňuje slovenské podmienky a vývinové osobitosti žiakov.

Osvojovanie cudzieho jazyka podporuje komplexný rozvoj žiakov, ich ďalšie vzdelávanie, porozumenie vlastnej a cudzej kultúre, otvorenosť svetu a rešpektovanie kultúrnej a etnickej rozmanitosti. Výučba je prakticky orientovaná na každodenné komunikačné situácie, rešpektuje individuálne potreby žiakov a využíva činnostne zameraný prístup. Žiaci si jazyk osvojujú prostredníctvom zmysluplných úloh, prepájajú nové poznatky s predchádzajúcimi a učia sa hodnotiť vlastný pokrok a využívať efektívne stratégie učenia.

Vzdelávacia podoblasť je zameraná na úspešnú komunikáciu v cieľovom jazyku prostredníctvom troch prepojených komponentov: receptie, produkcie a interakcie. Recepcia zahŕňa porozumenie počúvanému a čítanému textu, produkcia tvorbu hovoreného a písaného textu a interakcia aktívnu ústnu alebo písomnú komunikáciu. Dôležité je primerané vyjadrovanie myšlienok, emócií, potrieb a názorov, kladenie otázok, aktívne počúvanie a rešpektovanie komunikačného partnera a sociokultúrnych zvyklostí.

Výkonový štandard vymedzuje spôsobilosti, ktoré má žiak dosiahnuť. AI nástroje možno využívať ako podporný prostriedok, napríklad na vysvetlenie slov, riadenú konverzáciu, personalizáciu učenia či spoznávanie kultúrneho kontextu. Ich používanie musí zodpovedať úrovni žiaka a vždy vychádzať z jeho vlastnej práce. Žiak má vedieť výsledky AI overovať, uvedomovať si bezpečnostné a etické riziká a transparentne uvádzať jej využitie.

Obsahový štandard pozostáva zo štyroch zložiek: pragmatickej, jazykovej, sociolingválnej a tematických okruhov. Pragmatická zložka zahŕňa komunikačné funkcie jazyka, jazyková slovnú zásobu, výslovnosť a gramatické javy, sociolingválna vhodne komunikačné stratégie a interkultúrne povedomie. Tematické okruhy vytvárajú kontext na praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiakov.

Ciele vzdelávacej podoblasti:

- Primerane používať cudzí jazyk na dosiahnutie komunikačného zámeru.
- Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

- Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.
- Využívať cudzí jazyk ako prostriedok na získavanie poznatkov a informácií.
- Byť motivovaný a mať pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.
- Využívať vhodné stratégie učenia sa cudzieho jazyka.
- Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

Hlavným **cieľom 1. cyklu** je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín/ludí.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

- Rozpoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho 4 bezprostredného okolia.
- Rozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
- Rozumieť krátkym inštrukciám.
- Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
- Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
- Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete Hravá angličtina.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Komponent	Funkcie jazyka	Jazyková zložka, jazykové prostriedky
INTERAKCIA: Ústna interakcia Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť a povedať svoje meno)	Nadviazanie kontaktu pri stretnutí: pozdraviť, odpovedať na pozdrav	Osobné zámená <i>I, you</i> <i>Hello. Goodbye. I am (Harry).</i>
INTERAKCIA: Ústna interakcia - Podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby) PRODUKCIA: Ústny prejav - Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je. - Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. - Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu.	Požiadanie a poskytnutie informácie: poskytnúť informáciu	Farby: <i>red, yellow, green, blue, pink, purple, orange, black, brown, grey, white</i> Opytovacie a ukazovacie zámeno <i>what, this</i> <i>What colour? What's this?</i>
RECEPCIA: - Počúvanie/čítanie s porozumením - Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami. - Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Vyjadrenie a zistenie želania a pocitov: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok	Sloveso <i>to be</i> v prítomnom čase jednoduchom Osobné zámená: <i>he, she</i> <i>He is happy. She's sad.</i>

PRODUKCIA: Ústny prejav • Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. PRODUKCIA: Písomný prejav • Podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová.	Predstavenie záľuby a preferencií: vyjadriť, čo mám/nemám rád	Sloveso like v 1. osobe jednotného čísla <i>I like (fruit). I don't like (yoghurt). It is good for me</i>
INTERAKCIA: Ústna interakcia • V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia. RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením • Rozoznať bežné, známe slová. PRODUKCIA: Ústny prejav • Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. • Reprodukovať krátku riekanku/pieseň.	Zaujatie postoja: vyjadriť súhlas/nesúhlas	Jednotné a množné číslo pravidelných podst.mien <i>Yes, please. / No, thanks.</i>
INTERAKCIA: Ústna interakcia • Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“) RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením	Vyjadrenie návrhu a reagovanie naň: požiadať o niečo, poďakovať sa	Rozkazovacie vety <i>Sit down. Let's play! Let's have fun!</i> <i>Thank you.</i>

Rozoznať bežné, známe slová		
PRODUKCIA: Ústny prejav - Reprodukovať krátku riekanku/pieseň. - Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. - Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou. RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením - Rozoznať bežné, známe slová	Reagovanie na udalosť: blahoželať	Zvolacie vety <i>Happy Easter! Happy Birthday!</i>
RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením - Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Reagovanie na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne)	<i>It's good/nice!</i>

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok.

Posilnenie časovej dotácie o 2 vyučovacie hodiny vo vyučovacom predmete Hravá angličtina.

Výkonový štandard	Obsahový štandard	
	Funkcie jazyka	Jazyková zložka, jazykové prostriedky
INTERAKCIA: Ústna interakcia - porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť a povedať svoje meno) opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť). (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam	Nadviazanie kontaktu pri stretnutí: pozdraviť, odpovedať na pozdrav	Časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle /I am, He is, She is, They are, You are, We are/ Hi! How are you? I'm fine.

INTERAKCIA: Ústna interakcia (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam PRODUKCIA: Písomný prejav - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami	Požadovanie a poskytovanie informácie: poskytnúť informáciu, začleniť informáciu	Základné prívlastňovacie zámená my, your Základné číslovky 0 – 20 Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom Predložky miesta: in on under Opytovacie zámená: how many, where How many flowers? Where's my mum? She's in the kitchen.
PRODUKCIA: Ústny prejav - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami	Vyjadrovanie a zisťovanie želania a pocity: vyjadriť želanie, zistiť želanie, vyjadriť radosť, smútok	Predložka in, for (Salad) for me, please. Look in the kitchen.
INTERAKCIA: Ústna interakcia klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktorésa týkajú tém z jeho bezprostredného	Predstavenie záľub a preferencií: vyjadriť, čo mám/nemám rád	Sloveso like v 1. a 2. os. I like bananas. Do you like bananas?

PRODUKCIA: Ústny prejav - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet	Zaujatie postoja: vyjadriť súhlas/nesúhlas	Ukazovacie zámeno this It's a good idea! This is a nice girl.
INTERAKCIA: Ústna interakcia - v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“ verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou. - porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“) RECEPCIA: Počúvanie/čítanie s porozumením - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami	Vyjadrenie návrhu a reagovanie naň: požiadať o niečo, ospravedlniť sa, poďakovať sa Predstavenie záľub a preferencií: Vyjadriť, čo mám/nemám rád,	Rozkazovacie vety Základné privlastňovacie zámená Let's find your mum! Can you help? I'm sorry. I like/don't like

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

PRODUKCIA: Ústny prejav • zrozumiteľne vysloviť slová a slovné spojenia, • imitovať správnu výslovnosť a intonáciu.	Reagovanie na udalosť: blahoželať	Zvolacie vety Merry!
--	--	---------------------------------

1.3 ANGLICKÝ JAZYK

Učebné osnovy budú spracované do 31. augusta 2027.

2 VZDELÁVACIA OBLASŤ MATEMATIKA A INFORMATIKA

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika umožňuje žiakom spoznávať svet prostredníctvom modelovania, logického a algoritmického uvažovania, analýzy dát a riešenia problémov. Rozvíja presné, tvorivé, kritické a systematické myslenie. Obe disciplíny prepája schopnosť vnímať štruktúry, vzťahy a závislosti, abstrahovať, generalizovať a vytvárať zrozumiteľné modely využiteľné v každodennom živote aj ďalšom vzdelávaní.

Žiaci si rozvíjajú matematickú a informatickú gramotnosť, učia sa riešiť problémy krok za krokom, matematizovať situácie, pracovať s rôznymi reprezentáciami, interpretovať dáta a čítať s porozumením slovné úlohy. Zároveň spoznávajú princípy fungovania technológií a digitálnych systémov, ich prínosy aj riziká. Oblasť podporuje precíznosť, argumentáciu, vytrvalosť, zodpovednosť a spoluprácu a vedie žiakov k pochopeniu, že chyba je prirodzenou súčasťou učenia.

Pri rozvoji gramotností sa uplatňuje vzdelávanie, ktoré prepája matematiku a informatiku s prírodnými vedami, technikou, inžinierstvom, umením a tvorivosťou. Dôležitou súčasťou je aj rozvoj digitálnych kompetencií, porozumenia umelej inteligencii a digitálneho wellbeingu. Žiaci sa učia využívať technológie zodpovedne, bezpečne a eticky a uvedomovať si ich možnosti i limity.

Matematika a informatika zároveň podporujú rozvoj čitateľskej, prírodovednej, občianskej a finančnej gramotnosti a pomáhajú žiakom prepájať získané poznatky s reálnym životom a vnímať svet ako systém údajov, vzťahov a modelov.

Charakteristika podľa cyklov

1. cyklus: Žiaci si osvojujú základy matematického a informatického myslenia prostredníctvom hry a objavovania. Učia sa pozorovať, porovnávať, triediť, merať, vnímať číselné, priestorové a časové vzťahy a riešiť jednoduché problémy. Zoznamujú sa so základmi digitálneho sveta a algoritmického myslenia.

2. cyklus: Žiaci analyzujú situácie, hľadajú vzťahy a využívajú matematické modely, symboly a zápisy. Rozvíjajú algebraické, geometrické a algoritmické myslenie, pracujú s údajmi a digitálnymi nástrojmi a učia sa technológie používať bezpečne a eticky.

3. cyklus: Žiaci aplikujú matematické a informatické poznatky v rôznych kontextoch, riešia zložitejšie problémy, programujú, pracujú s údajmi a modelmi a využívajú aj AI. Rozvíjajú kritické myslenie, argumentáciu, spoluprácu a zodpovedné používanie technológií.

Cieľom oblasti je rozvíjať presné, logické a tvorivé myslenie a schopnosť využívať matematiku a informatiku pri riešení praktických, spoločenských a technologických problémov.

2.1 MATEMATIKA

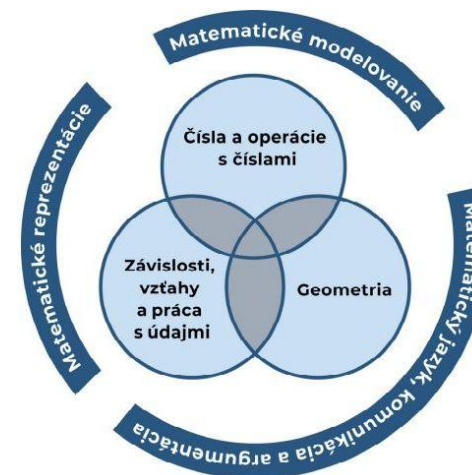
Charakteristika

Matematické vzdelávanie na základných školách vytvára príležitosti na aktívne objavovanie, overovanie a zovšeobecňovanie matematických poznatkov. Rozvíja vytrvalosť, presnosť, spoluprácu, komunikáciu, sebarozvoj a kritické myslenie. Cieľom je rozvíjať matematickú gramotnosť, teda schopnosť rozpoznať matematickú podstatu problémov a riešiť ich pomocou matematiky. Zahŕňa matematickú komunikáciu, matematizáciu, používanie vhodných reprezentácií, logické uvažovanie a argumentáciu, tvorbu stratégií riešenia, používanie matematického jazyka a nástrojov. Súvisí aj s čitateľskou gramotnosťou, najmä s porozumením textu slovných úloh. Vzdelávacie štandardy umožňujú využívať AI ako podporný nástroj, nie ako cieľ vzdelávania. Jej používanie musí vychádzať z vlastného premýšľania žiaka, kritického overovania výsledkov, transparentnosti a dodržiavania etických zásad. Pojmy označené tučným písmom si žiak osvojuje tak, aby im rozumel, vedel ich primerane vysvetliť a správne používať v kontexte učiva. Dôraz sa kladie na funkčné porozumenie a praktické používanie pojmov, nie na mechanické memorovanie definícií. Komponenty vyučovacie predmetu matematika sú:

- Čísla a operácie s číslami
- Závislosti, vzťahy a práca s údajmi
- Geometria

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Disponovať primeraným matematickým aparátom – rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.
- Používať matematické reprezentácie – používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich.
- Navrhnuť stratégie riešenia problémov – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby, matematizovať ich, navrhnuť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení.
- Kriticky uvažovať a argumentovať – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

- Používať matematický jazyk a komunikovať – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického vrátane symbolického jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh.
- Používať matematické nástroje – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje vrátane nástrojov AI na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Hlavným **cieľom 1. cyklu** matematického vzdelávania je, aby žiaci nadobudli matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda mali osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Používať prirodzené čísla a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.
- Aplikovať rôzne spôsoby práce s údajmi pri riešení aplikačných úloh.
- Používať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy v kontextových úlohách.
- Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary.
- Riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy s využitím orientovania sa v rovine a v priestore.
- Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov pri riešení problémov s použitím veku primeraného jednoduchého matematického jazyka.
- Používať priame logické úsudky pri riešení problémových úloh a kontexte svojho individuálneho života.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

4 vyučovacie hodiny týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok.

PK	TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI	KOMPONENT: ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI		
	Prirodzené čísla v obore do 20	Žiak vie: - používať prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch; - aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh.	POJMY aktívne: - pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto; - pojmem číslo; - porovnávanie väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak); - pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný. POJMY pasívne: rozklad, číselný rad. VZŤAHY: - porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 20. POSTUPY: - Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo; číslo ako poradie; číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; - metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel v obore do 20 (vzostupné, zostupné); - modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; - orientácia v číselnom rade; - riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 20 a modelovanie rôznych rozkladov; - používať pomôcky, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov.	

		Matematické modelovanie: - využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; - používanie poznatkov a modelov numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; - správne čítanie a písanie čísla do 20; - interpretovanie čísla do 20 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); - rozlišovanie čísel; - používanie znakov porovnávania.
	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 20	Žiak vie: - Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 20 s použitím pamäťových, písomných algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. POJMY aktívne: - sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. POJMY pasívne: súčet, rozdiel. VZŤAHY: - vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť) a vlastnosti odčítania. POSTUPY: - Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; - základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; - písomné, pamäťové algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; - objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; - overovanie výsledkov.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách. Matematické modelovanie:

		• používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; • používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; • využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; • používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; • vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; • identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.
Číselné výrazy v riešení úloh		Žiak vie: • Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií; • používať elementárne poznatky z logiky a množín konkrétnych situácií na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni. VZŤAHY • Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel do 20. POSTUPY: • Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi a ich optimalizácia; • rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti; • slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh; • riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie: • analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie; • dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; • posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); • vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy;

		• zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; • používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.
	KOMPONENT: ZÁVISLOSTI, VZŤAHY A PRÁCA S ÚDAJMI	
ZÁVISLOSTI, VZŤAHY A PRÁCA S ÚDAJMI	Základy práce so vzormi a postupnosťami	Žiak vie: • Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami); jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života. POJMY pasívne: • vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. VZŤAHY: • Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. POSTUPY: • Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami apr. typu „ab“, „abb“, „aabb“, „abc“, „abbb“); • určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; • identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie: • objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; • vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.

Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	Žiak vie: Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.	POJMY aktívne: - euro, cent, hodina, polhodina, deň, týždeň, víkend. POJMY pasívne: ručičkové hodiny; VZŤAHY: - Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami; - časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami; POSTUPY: - Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; - peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; - čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových hodinách.
	Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; - používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); - používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie: - modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; - riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; - aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; - používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; - diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	
Základy riešenia jednoduchých	Žiak vie:	POJMY pasívne: možnosť, počet možností, systém.

kombinatorických situácií	Pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	VZŤAHY: - Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch prvkov. POSTUPY: - Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj -, trojprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); - Hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduché kombinatorickej situácii.
	Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, tabuľky). Matematické modelovanie: - riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; - využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduché kombinatorickej situácie a jej riešenie; - komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	
Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Žiak vie: - Pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; - navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	POJMY pasívne: - isté, možné, nemožné, určite áno/nie. VZŤAHY: - porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. POSTUPY: - rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
Základy práce s údajmi	Matematické praktiky Matematické reprezentácie: tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie:	

		- vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - rozhodovanie a diskutovanie o istej, novej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	
		Žiak vie: Používať jednoduché tabuľky na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	POJMY aktívne: - tabuľka, riadok, stĺpec. POJMY pasívne: údaj. VZŤAHY: - početnosti údajov a ich porovnávanie. POSTUPY: - orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky); rôznymi spôsobom (tabuľka, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. Matematické modelovanie: - simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; - používanie jednoduchých tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; - zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek; - diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.	
G	E	KOMPONENT: GEOMETRIA	

	Orientácia v rovine a priestore	Žiak vie: • Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty; • rozoznávať jednoduché reálne situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.	POJMY aktívne: • smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). VZŤAHY: • určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe. POSTUPY: • určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami); • hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie: • používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; • riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke; • aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; • interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	
	Základy skúmanie geometrických útvarov v rovine	Žiak vie: • Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary; • vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka;	POJMY aktívne: • rovná/krivá čiara, bod, trojuholník, štvorec, obdĺžnik. POJMY pasívne: • lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara. VZŤAHY: • Leží medzi dvoma bodmi, patrí/ nepatrí (leží/ neleží). POSTUPY: • určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvaru); • rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností), úsečka;

			skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami). Matematické modelovania: - použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); - aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; - zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	
	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Žiak vie: Rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite.	POJMY aktívne: - Kocka. POJMY pasívne: - stavba z kociek, plán stavby z kociek. VZŤAHY: - Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. POSTUPY: - stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek.	

		Matematické modelovanie: • aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; • riešenie problémových úloh so stavbami z kociek; • korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie: • opisovanie stavby z kociek; • interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek.
	Jednoduché postupy merania a určovanie miery	Žiak vie: • Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote. POJMY aktívne: • dĺžka, kratší/dlhší, nižší/vyšší, užší/širší. POJMY pasívne: vzdialenosť, šírka, výška. VZŤAHY: • porovnávanie jednotiek dĺžky. POSTUPY: • porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky v cm (kratšie/dlhšie); • určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.). Matematické modelovanie: • využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote; • používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; • odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.

	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Žiak vie: Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary	POJMY pasívne: - súmerný, nesúmerný. VZŤAHY: - vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). POSTUPY: - Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie: - skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - zdôvodňovanie súmernosti útvarov.	

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

4 vyučovacie hodiny týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok.

PK	TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI	KOMPONENT: ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI		
	Prirodzené čísla v obore do 100	Žiak vie: používať prirodzené čísla do 100 v rôznych kontextoch, aplikovať poznatky z numerácie do 100 pri riešení úloh.	POJMY aktívne: - pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, patrí/ nepatrí; - číslo, číslica, jednociferné číslo, cifra, dvojciferné číslo; - jednotky, desiatky, párne, nepárne číslo - porovnávanie väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak); - pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný; - číselná os; POJMY pasívne: rozklad, číselný rad. VZŤAHY: - porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 100; - rad čísla a číslice a ich vzťah. POSTUPY: - Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; - metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné); - modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; - orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom); - práca s číselnou osou; - riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.

		Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov; • používať pomôcku, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. Matematické modelovanie: • využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; • používanie poznatkov a modelov numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; • správne čítanie a písanie čísla do 100; • interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); • rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii, vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; • používanie znakov porovnávania.	
	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100	Žiak vie: • Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 100 s použitím pamäťových, písomných algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	POJMY aktívne: • sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. POJMY pasívne: sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. VZŤAHY: • vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; • porovnávanie rozdielom. POSTUPY: • Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; • základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie, pamäťové, písomné algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; • objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch

			overovanie výsledkov.
		Matematické reprezentácie: - využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; - znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. Matematické modelovanie: - používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; - používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; - využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; - používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; - vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.	
	Číselné výrazy v riešení úloh	Žiak vie: - Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií; - používať elementárne poznatky z logiky a množín konkrétnych situácií na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	VZŤAHY - Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel do 100. POSTUPY: - Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi a ich optimalizácia; - rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií; - slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh; - zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom; - riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie;

			riešenie zložených slovných úloh.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie: - analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie; - dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; - posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; - diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); - vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; - zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; - formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; - používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.	
KOMPONENT: ZÁVISLOSTI, VZŤAHY A PRÁCA S ÚDAJMI			
ZÁVISLOSTI, VZŤAHY A PRÁCA S ÚDAJMI	Základy práce so vzormi a postupnosťami	Žiak vie: - identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami); jednoduché číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života; - opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.	POJMY pasívne: - vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. VZŤAHY: - pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. POSTUPY: - Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami); - určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; - identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).

		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie: • objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; • vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; • identifikovanie chyby vo vzore/ postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
	Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	Žiak vie: • Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote. POJMY aktívne: • euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, polhodina, štvrťhodina, trištvrtedina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. POJMY pasívne: ručičkové a digitálne hodiny. VZŤAHY: • Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami; • časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami; ručičkové hodiny, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín. POSTUPY: • Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; • peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; • čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových hodinách a digitálnych hodinách.
		Matematické praktiky

		Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; • používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); • používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie: • modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; • riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; • aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote. • peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; • používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Žiak vie: • Pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívaním jednoduchých pokusov a reprezentácií. POJMY pasívne: • možnosť, počet možností. VZŤAHY: • Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. POSTUPY: • objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj-, štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); • vytvorenie rôznych dvojčiferných, trojčiferných čísel z množiny číslíc (čísllice sa môžu opakovať); • hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchých kombinatorických situáciách.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, tabuľky). Matematické modelovanie: • riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou;

		- využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
	Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Žiak vie: - Pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; - navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií. POJMY pasívne: - isté, možné, nemožné, určite áno/nie. VZŤAHY: - porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. POSTUPY: - rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie: - vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
	Základy práce s údajmi	Žiak vie: - Používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách. POJMY aktívne: - tabuľka, riadok, stĺpec. POJMY pasívne: údaj, graf, stĺpcový graf. VZŤAHY: - početnosti údajov a ich porovnávanie, súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia. POSTUPY: - orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky);

		- rôznymi spôsobmi (tabuľka, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); - doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov.	
	Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf) a orientácia v nich. Matematické modelovanie: - simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; - používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; - zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; - diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.		
KOMPONENT: GEOMETRIA			
GEOMETRIA	Orientácia v rovine a priestore	Žiak vie: - Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty; - Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.	POJMY aktívne: - smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). VZŤAHY: - určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu. POSTUPY: - určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami); - hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie:	

		- používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; - riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke; - aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; - interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.
	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Žiak vie: - rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite; - vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov; POJMY: - rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, strana. POJMY pasívne: - lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, štvoruholník. VZŤAHY: - Leží medzi dvoma bodmi, patrí/ nepatrí (leží/ neleží); - zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky. POSTUPY: - určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvaru); - rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); - rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, priamka); - rysovanie štvorcov, obdĺžnikov v štvorcovej sieti; - skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov); - prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; - modelovanie a určovanie stredu úsečky.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie:

		• znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); • používanie modelov mnohoúhelníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. Matematické modelovania: • použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); • aplikovanie geometrických postupov pri riešení; • jednoduchých praktických situácií a problémov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; • pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Žiak vie: • rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a skladať priestorové útvary – kocka. POJMY: • kocka, valec, stena, hrana, kváder. POJMY pasívne: • stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. VZŤAHY: • súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. POSTUPY: • určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); • stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie:

	• znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek. Matematické modelovanie: • aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; • používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; • riešenie problémových úloh so stavbami z kociek; • korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie: • používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; • opisovanie stavby z kociek; • interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek.
Jednoduché postupy merania a určovania miery	Žiak vie: • merať a odhadovať dĺžku, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote. POJMY aktívne: • dĺžka, kratší/dlhší, nižší/vyšší, užší/širší. POJMY pasívne: • vzdialenosť, šírka, výška. VZŤAHY: • porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). POSTUPY: • porovnávanie a usporiadanie jednotka dĺžky v mm a cm (kratšie/dlhšie); • určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; • zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.); • univerzálne jednotky: mm, cm.

		Matematické modelovanie: - používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; - určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; - využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; - odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Žiak vie: - rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary POJMY pasívne: - súmerný, nesúmerný. VZŤAHY: - vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). POSTUPY: - Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
		Matematické reprezentácie: - tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie: - skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - zdôvodňovanie súmernosti útvarov; - zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

4+1 vyučovacích hodín týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok.

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete Matematika.

PK	TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
KOMPONENT: ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI			
ČÍSLA A OPERÁCIE S ČÍSLAMI	Prirodzené čísla v obore do 10 000	Žiak vie: používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh	POJMY aktívne: - pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve; - patriť/ nepatriť; - pojem číslo, číslíca a cifra - číslíca, jednociferné číslo, cifra, dvojciferné číslo, viacciferné číslo; - jednotky, desiatky, stovky, tisícky; - párne, nepárne číslo; - porovnávanie väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak); - pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný; - zaokrúhľovanie, približne; - číselná os. POJMY pasívne: rozklad, číselný rad. VZŤAHY: - porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 10 000; - rád čísla a číslíce a ich vzťah - pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. POSTUPY:

			- Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie); - číslo ako množstvo; číslo ako poradie; číslo ako predchodca alebo nasledovník; rozklady čísla; - metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel (vzostupné, zostupné); - modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; - orientácia v číselnom rade (vzostupné, zostupné); - práca s číselnou osou - riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni; - zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v oboroch do 100 a modelovanie rôznych rozkladov; - používať pomôcky, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. Matematické modelovanie: - využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; - používanie poznatkov a modelov numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; - správne čítanie a písanie čísla do 10 000; - interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); - rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii a argumentácii, vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovanie.	
	Sčítanie a odčítanie	Žiak vie: Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 s použitím	POJMY aktívne: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. POJMY pasívne:

	prirodzených čísel do 1000	pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	- sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. VZŤAHY: - vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania, porovnávanie rozdielom. POSTUPY: - Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; - základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie, pamäťové, písomné, elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1000; - objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch - overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; - znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. Matematické modelovanie: - používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; - používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; - využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; - používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; - vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; - identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.	
	Násobenie a delenie prirodzených	Žiak vie: Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov,	POJMY aktívne: Násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/ menej. POJMY pasívne:

	čísel v obore do 100.	vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.	- násobok, najbližší menší/ väčší násobok, činiteľ, súčin, zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel, zlomok. VZŤAHY: - Vzťah násobenia a delenia ako inverznej operácie, vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); - vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; - vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; - poradie operácií. POSTUPY: - Násobenie a delenie - násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; - delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; - základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; - pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; - skúška správnosti pomocou inverznej operácie; - zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikov, kruhov, úsečkový model); - určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenie; - používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. Matematické modelovanie: - používanie vlastností násobenia a delenie pri riešení matematických úloh; - používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; - riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov).	

		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; • používanie symbolických znakov násobenia a delenia; • vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; • identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; • identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.	
	Číselné výrazy v riešení úloh	Žiak vie: • riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií; • používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	POJMY pasívne: zátvorky. VZŤAHY • Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; • poradie operácií. POSTUPY: • Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; • rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; • slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh, zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom; • riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; • riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom); • riešenie zložených slovných úloh.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie:	

		• analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie; • dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; • posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; • diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); • vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; • zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; • formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.
KOMPONENT: ZÁVISLOSTI, VŹTAHY, PRÁCA S ÚDAJMI		
ZÁVISLOSTI, VŹTAHY, PRÁCA S ÚDAJMI	Základy práce so vzormi a postupnosťami	Žiak vie: • identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života. POJMY pasívne: • vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. VŹTAHY: • pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. POSTUPY: • Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami napr. typu „ab“, „abb“, „aabb“, „abc“, „abbb“); • určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; • identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie: • objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; • vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

		- identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; - identifikovanie chyby vo vzore/ postupnosti, diskutowanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
	Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	Žiak vie: - Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote. POJMY: - euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtedina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. POJMY pasívne: - ručičkové a digitálne hodiny. VZŤAHY: - Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; - časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami; ručičkové hodiny, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; - priama úmernosť – závislosti medzi dvoma veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni; POSTUPY: - Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidiel v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; - peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; - čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových hodinách a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); - premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).
		Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; - používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); - používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie:

		- modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; - riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; - aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; - používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; - diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Žiak vie: - Pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívaním jednoduchých pokusov a reprezentácií. POJMY pasívne: - možnosť, počet možností, systém. VZŤAHY: - organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. POSTUPY: - objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj-, štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); - vytvorenie rôznych dvoj-, troj-, štvorciferných čísel z množiny číslíc (číslica sa môžu opakovať); - hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). Matematické modelovanie: - riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; - využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; - komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.

	Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Žiak vie: - Pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; - navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	POJMY pasívne: - isté, možné, nemožné, určite áno/nie. VZŤAHY: - porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. POSTUPY: rozlišovanie istej, nožnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - tvorba jednoduchých reprezentácií istej, nožnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie: - vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: rozhodovanie a diskutovanie o istej, nožnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	
	Základy práce s údajmi	Žiak vie: Používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	POJMY aktívne: - tabuľka, riadok, stĺpec. POJMY pasívne: - údaj, graf, stĺpcový graf. VZŤAHY: - početnosti údajov a ich porovnávanie, súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. POSTUPY: - orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; - zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky), rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky);

			- doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; - určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. Matematické modelovanie: - simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; - používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; - zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; - diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.	
KOMPONENT: GEOMETRIA			
	Orientácia v rovine a priestore	Žiak vie: Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.	POJMY aktívne: - smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). POJMY pasívne: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. VZŤAHY: - určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. POSTUPY: - určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; - hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; - určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.

		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie: • používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; • riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke; • aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	
	Základné skúmanie geometrických údajov v rovine	Žiak vie: • Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov;	POJMY aktívne: • rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer. POJMY pasívne: • lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohoúhelník. VZŤAHY: • leží medzi dvoma bodmi, patrí/ nepatrí (leží/ neleží); • zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky; • trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. POSTUPY: • určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); • rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); • rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, priamka, polpriamka); • rysovanie štvorcov, obdĺžnikov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; • skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohoúhelníkov);

			- objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; - rysovanie kružníc (s ľubovoľným /daným stredom, s ľubovoľným /daným polomerom a predchádzajúcich daným bodom) - prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; - modelovanie a určovanie stredu úsečky.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); - používanie modelov mnohoúhelníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. Matematické modelovania: - použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); - aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; - pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	
	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Žiak vie: - rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite; skladať a rozkladať priestorové útvary.	Závislosti vzťahy a práca s údajmi POJMY aktívne: - kocka, valec, stena, hrana, kváder, guľa; POJMY pasívne: - stavba z telies/ kociek, plán stavby z kociek, ihlan, kužeľ. VZŤAHY:

			- súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. POSTUPY: - určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); - stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; - tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie: - aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; - používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; - riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; - korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie: - používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; - zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; - opisovanie stavby z kociek; - interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.	
	Jednoduché postupy merania a určovania miery	Žiak vie: merať a odhadovať dĺžku, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.	POJMY aktívne: - dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/ najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/ najvyšší, užší/širší, najužší/ najširší; POJMY pasívne: vzdialenosť, šírka, výška. VZŤAHY: - porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania).

			POSTUPY: - porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky v kratšie mm a cm, dlhšie v dm, m a km, na základe porozumenie (bez premieňania); - určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; - zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.
		Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.); - univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km. Matematické modelovanie: - používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; - určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; - využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	
	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Žiak vie: rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary	POJMY pasívne: - súmerný, nesúmerný. VZŤAHY: - vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). POSTUPY: - Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
		Matematické praktiky Matematické reprezentácie:	

		• tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie: • skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • zdôvodňovanie súmernosti útvarov; • zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.
--	--	---

2.2 INFORMATIKA

Učebné osnovy budú spracované do 31. augusta 2027.

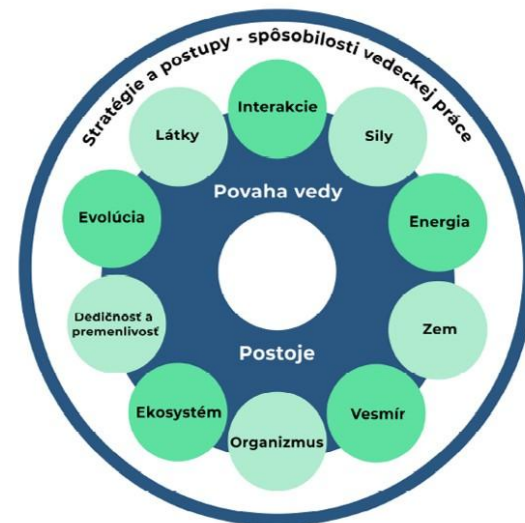
3 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda rozvíja prírodovednú gramotnosť – schopnosť poznávať prírodu, klásť otázky, pracovať s dôkazmi, údajmi a formulovať závery. Podporuje logické, kritické a tvorivé myslenie, vedecké postupy a praktické využívanie poznatkov, využívať AI ako podporný nástroj. Rozvoj prírodovednej gramotnosti stojí na troch zložkách: obsahovej (poznatky o prírode), procesuálnej (spôsobilosti vedeckej práce) a postojovej (vzťah k prírode, životnému prostrediu, zdraviu a zodpovednému konaniu). Vzdelávanie je založené najmä na pozorovaní, skúmaní a objavovaní reálnych javov a procesov.

Ciele vzdelávacej oblasti:

- Disponovať rozvinutými prírodovednými predstavami o vybraných prírodných javoch a procesoch.
- Spoznávať životné prostredie a zmeny, ktoré sa v ňom dejú, s dôrazom na identifikáciu súvislostí.
- Disponovať spôsobilosťami vedeckej práce. Navrhovať jednoduché postupy objektívneho a systematického skúmania okolitého sveta. Skúmania zrealizovať, zaznamenať údaje a formulovať záver. Vhodne využívať relevantný matematický aparát a dostupné technológie. Zároveň v procese prírodovedného poznávania používať vhodné (technické) zariadenia.
- Diskutovať o vybraných prírodovedných javoch a objektoch, argumentovať a vplyvom argumentácie meniť svoje predstavy a vysvetlenia.
- Vnímať výsledky svojej výskumnej/učebnej činnosti ako dôveryhodný zdroj informácií. Vyhľadávať chýbajúce informácie v rôznych informačných zdrojoch a uvažovať o ich dôveryhodnosti.
- V rámci komunikácie získať a následne komunikovať údaje usporiadané do rôznych systematizovaných súborov (tabuľky, grafy, schémy a pod.).
- Chápať, že veda tvorí poznanie, pričom vysvetlenia, teórie a modely vyjadrujú porozumenie, ktoré najlepšie korešponduje s výsledkami skúmania známymi v danom čase.
- Akceptovať význam vedeckého skúmania v každodennom živote a zároveň identifikovať niektoré etické, sociálne, environmentálne a ekonomické dôsledky vedeckého výskumu.
- Aktívne sa zapájať do identifikácie a riešenia environmentálnych problémov a ochrany prírody. Identifikovať lokálne i globálne problémy a témy rôzneho charakteru, vedieť sa k nim adekvátne vyjadriť a reflektovať ich. Uvedomovať si, že svojou činnosťou ovplyvňujú jednotlivé zložky životného prostredia i seba samého.
- Zodpovedne pristupovať k vlastnému zdraviu a zdraviu ostatných, k živej i neživej prírode a životnému prostrediu.

3.1 ČLOVEK A PRÍRODA

Charakteristika

Hlavným **cieľom 1. cyklu** je elementárny rozvoj prírodovednej gramotnosti. V rámci prvého cyklu sa očakáva, že žiak na tejto úrovni rozvoja prírodovednej gramotnosti disponuje určitými čiastočne rozvinutými prírodovednými predstavami a v známych situáciách vie poskytnúť možné vysvetlenia alebo formulovať závery z jednoduchých pozorovaní a riadených jednoduchých výskumných aktivít. Žiak je schopný jednoduchého uvažovania a vysvetlenia výsledkov svojho empirického poznávania. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojový rámec prírodovednej gramotnosti.

Ciele pre 1. cyklus

- Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
- Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.
- Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
- Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.
- Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.
- Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov .

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

ČLOVEK A PRÍRODA 1. ročník	
CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania rozvíjať svoje aktuálne prírodovedné poznanie.	Opísať vlastnými slovami, čo pozoruje, čo nové zistil. Uvedomiť si, že výskumná otázka určuje to, čo má byť skúmané. Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Pozorovať precízne podľa stanoveného postupu skúmania. Porovnať výsledky pozorovania so spolužiakmi so snahou overiť, či bolo pozorovanie dostatočne spoľahlivé.
2. cieľ: Vyjadrovať sa a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.	Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi. Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov. Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať.
3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne pracovať s údajmi.	Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Posúdiť, ktoré z poskytnutého súboru výrokov vyjadria to, čo zo získaných údajov vyplýva a čo nie.
4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových prírodovedných problémov.	Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi. Spontánne spolupracuje na riešení úloh s niektorými členmi skupiny. Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov. Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.
5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.	Všimnúť si okolie a spontánne opisovať, čo nové zistil a/alebo čo by bolo zaujímavé. Vyhodnotiť úspešnosť svojej výskumnej práce pomocou hodnotiacej škály.

6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči prírode a životnému prostrediu a vlastnému zdraviu.	Uvedomiť si, že je potrebné chrániť prírodu. Na podnet učiteľa sa k živým organizmom správať s rešpektom a citlivo. Uvedomiť si, že prírodu je potrebné chrániť. Uvedomiť si, že znečistené prostredie má negatívny vplyv na zdravie človeka. Uvedomiť si potrebu starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie na základe určených pravidiel.
--	--

ČLOVEK A PRÍRODA 1. ročník	
KOMONENT	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Látky	Materiály (voda) môžu meniť skupenstvo.
Interakcie	Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň.
	Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.
	Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.
	Rôzne objekty/materiály prepúšťajú rôzne množstvo svetla, niektoré svetlo vôbec neprepúšťajú.
Energia	Ak majú predmety voči určitému prostrediu vyššiu teplotu, sú zdrojom tepla.
	Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.
	Subjektívne posudzovanie teploty môže byť zavádzajúce, je potrebné použiť objektívne meranie.
Zem	Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.
	Voda je súčasťou tela organizmov.
	Voda je podmienkou života organizmov.
	Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.
	Pitnú vodu od nepitnej nie je možné rozpoznať zmyslami.
	Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka.
	Vzduch je plyn, ktorý vyplňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.
Vesmír	Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.
	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko.
	Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.

Organizmus	Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.
	Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.
	Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.
	Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.
	Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov.
	Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.
	Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch.
	Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov.
	Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z jedného kvetu na iný.
	Rastliny sa môžu rozmnožovať nielen semenami, ale aj pomocou iných rastlinných častí.
	Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu.
	Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.
	Životný cyklus rastlín sa od životného cyklu húb odlišuje, ale je možné identifikovať určité podobnosti.
	Rôzne druhy ovocia a zeleniny pochádzajú z rôznych častí rastlín.
	Poznatky o fungovaní vlastného tela nám pomáhajú porozumieť tomu, ako je potrebné sa starať o svoje zdravie.
	Zmyslové orgány majú pre človeka dôležitý význam pre zachovanie zdravia a života.
Ekosystém	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.
	Život človeka je od rastlín a živočíchov závislý.
	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.
	Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.
	Potrava väčšiny živočíchov je pomerne pestrá, živočichy žijúce na určitom území si môžu potravovo konkurovať.
	Rozpoznať lokálne poľnohospodárske, liečivé a jedovaté rastliny, huby a živočichy je pre život človeka dôležité.

Dedičnosť a premenlivosť	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.
	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.
Evolúcia	Spôsob života rôznych druhov rastlín a živočíchov je jedinečný.
	Niektoré živočíchy sa chránia výstražným alebo maskovacím sfarbením.
	Rôzne sfarbenie mláďat a dospelých jedincov rôznych živočíšnych druhov má význam v snahe o prežitie.
	Spoločenský aj samotársky spôsob života rôznych živočíchov má svoje výhody i nevýhody.

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

ČLOVEK A PRÍRODA 2. ročník	
CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania rozvíjať svoje aktuálne prírodovedné poznanie.	Sústrediť sa na detaily pozorovanej situácie tak, aby vedel na konci pozorovania/skúmania odpovedať na otázku, ktorá skúmanie iniciovala. Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi a vnímať že predpoklad môžu formulovať rôzne skúmajúce osoby rôzne. Identifikovať situácie, v ktorých je potrebné pozorovanie opakovať. Navrhovať čiastočné obmeny v postupe pozorovania, aby bolo možné získať spoľahlivejšie údaje.
2. cieľ: Vyjadrovať sa a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.	Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním. Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.
3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne pracovať s údajmi.	Podľa tabuliek vyplnenej skúmanými vlastnými údajmi povedať, čo bol predpoklad a čo nové zistil. Bez použitia písanej formy jazyka vytvoriť záznam z pozorovania a chápať ho ako zdroj informácií pre tvorbu verbálne prezentovaného záveru z pozorovania/skúmania. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním. Zamýšľať sa nad údajmi získanými pozorovaním a/alebo skúmaním a vytvárať závery o tom, čo z nich vyplýva.

	Vyhľadá (obrazovú, neskoršiu slovnú) informáciu v dvoch odlišných zdrojoch, ktoré mu učiteľ poskytne.
4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových prírodovedných problémov.	Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne. Na úlohách v rámci skupiny pracovať samostatne, ale následne s členmi skupiny diskutovať a porovnávať rôzne spôsoby riešenia úloh.
5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.	Prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Na podnet učiteľa uvažovať a vytvárať návrhy, čo iné by bolo možné v pozorovanej situácii skúmať, zistiť. S pomocou učiteľa identifikovať možnosti zlepšenia výskumnej práce a verbalizovať ich
6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči prírode a životnému prostrediu a vlastnému zdraviu.	Uvedomiť si, čo všetko z ľudských potrieb pochádza z prírody, ako človek na prírodu dokáže negatívne vplyvať. Uvedomiť si, že živé organizmy majú rôzne potreby, podobne ako človek, v nevhodných podmienkach sa správne nevyvíjajú. Vymenovať príklady nezodpovedného správania sa voči prírode. Uviesť príklad negatívneho a pozitívneho vplyvu prostredia na zdravie človeka. Navrhnuť jednoduché úpravy vo svojom životnom štýle v zmysle podpory starostlivosti o svoje telo a v zmysle ochrany svojho zdravia.

KOMPONENT	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Látky	Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.
	Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.
	To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.
	Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.
	Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.
	Nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú.
	Proces rozpúšťania látok vo vode je možné urýchliť.
	Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou.
	Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

	Voda vri v rovnakých podmienkach pri rovnakej teplote. Ľad sa v rovnakých podmienkach topí pri rovnakej teplote.
	Topenie a rozpúšťanie sú dva odlišné procesy.
Interakcie	Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň.
	Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.
	Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.
	Rôzne objekty/materiály prepúšťajú rôzne množstvo svetla, niektoré svetlo vôbec neprepúšťajú.
Energia	Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.
	Zdrojom tepla sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.
	Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.
	Dodaním tepla je možné zvýšiť teplotu telesa.
	Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.
	Ak majú predmety voči určitému prostrediu vyššiu teplotu, sú zdrojom tepla.
	Subjektívne posudzovanie teploty môže byť zavádzajúce, je potrebné použiť objektívne meranie.
Zem	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.
	Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.
	Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.
	Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.
	Nerasty sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.
	Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.
	Voda je súčasťou tela organizmov.
	Voda je podmienkou života organizmov.
	Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.
	Pitnú vodu od nepitnej nie je možné rozpoznať zmyslami.
Vesmír	Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka.
	Vzduch je plyn, ktorý vyplňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.
	Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.
	Mesiak je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť.
	Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrt', spln a posledná štvrt'.

	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko.
	Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.
Organizmus	Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.
	Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.
	Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.
	Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov.
	Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.
	Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch.
	Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov.
	Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z jedného kvetu na iný.
	Rastliny sa môžu rozmnožovať nielen semenami, ale aj pomocou iných rastlinných častí.
	Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu.
	Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.
	Životný cyklus rastlín sa od životného cyklu húb odlišuje, ale je možné identifikovať určité podobnosti.
	Rôzne druhy ovocia a zeleniny pochádzajú z rôznych častí rastlín.
	Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela.
	Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.
	Poznatky o fungovaní vlastného tela nám pomáhajú porozumieť tomu, ako je potrebné sa starať o svoje zdravie.
	Zmyslové orgány majú pre človeka dôležitý význam pre zachovanie zdravia a života.
Ekosystém	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.
	Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.
	Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.
	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.

	Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.
	Niektoré druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.
	Potrava väčšiny živočíchov je pomerne pestrá, živočíchy žijúce na určitom území si môžu potravovo konkurovať.
	Rozpoznať lokálne poľnohospodárske, liečivé a jedovaté rastliny, huby a živočíchy je pre život človeka dôležité.
Dedičnosť a premenlivosť	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.
	Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.
	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.
Evolúcia	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.
	Rôzne skupiny organizmov sa prispôbili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaradiť do rôznych skupín a podskupín.
	Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.
	Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.
	Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.
	Niektoré živočíchy sa chránia výstražným alebo maskovacím sfarbením.
	Rôzne sfarbenie mláďat a dospelých jedincov rôznych živočíšnych druhov má význam v snahe o prežitie.
	Spoločenský aj samotársky spôsob života rôznych živočíchov má svoje výhody i nevýhody.

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Človek a príroda, 3. ročník	
CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania rozvíjať svoje aktuálne prírodovedné poznanie.	Na základe formulovanej jednoduchšej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky. Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať. Zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín. Porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia. Navrhnuť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá. Vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu. Vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi.
2. cieľ: Vyjadrovať sa a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.	Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Zdôvodnenie rozdielov vo forme výmeny prostredníctvom identifikácie rozdielných postupov skúmania, nezhodných objektov skúmania, či prostredníctvom identifikácie nepresného pozorovania. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu
3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne pracovať s údajmi.	Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vyfarbením políčok zaznamenať údaje získané vlastným skúmaním do vopred pripraveného stĺpcového diagramu. Vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vytvárať záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry y s použitím jednoduchých slovných vyjadrení v písomnej podobe.

	Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním. Vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu. Uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti. Porovnáva zhodu v informáciách (obrazových, neskôr slovných). Pri vyhľadávaní informácií v informačných zdrojoch si uvedomuje potrebu overiť si ju.
4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových prírodovedných problémov.	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Spolupracovať na riešení úloh s členmi skupín tak, že vytvára priestor pre zapojenie všetkých členov skupín (neprimerane sa nepresadzuje, nezostáva v úzadí). Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok. Na základe diskusie s členmi skupiny preberať niektoré prvky riešenia úloh, ktoré navrhli členovia.
5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.	Riešiť úlohy vedúce k skúmaniu okolitého prostredia, ktoré zadáva učiteľ. Svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. S pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu. S pomocou učiteľa vyhodnotiť pokrok vo svojej výskumnej práci bez snahy porovnávať sa s inými.
6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči prírode a životnému prostrediu a vlastnému zdraviu.	Prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Citlivo manipulovať so živými organizmami. Vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia. Vysvetliť, ako niektoré nevhodné spôsoby správania sa voči prírode môžu viesť k ohrozeniu zdravia. Uvažovať o tom, čo všetko človek z prostredia získava a čo sa stane, ak sú zdroje znečistené. Uvedomiť si vlastnú zodpovednosť za svoje telo a jeho zdravie. Staráť sa o svoje telo a chrániť si zdravie na základe vlastných vedomostí o fungovaní ľudského tela.

KOMPONENT	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
-----------	-------------------

Látky	Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.
	Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.
	To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.
	Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.
	Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.
	Nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú.
	Proces rozpúšťania látok vo vode je možné urýchliť.
	Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou.
	Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.
	Voda vri v rovnakých podmienkach pri rovnakej teplote. Ľad sa v rovnakých podmienkach topí pri rovnakej teplote.
	Topenie a rozpúšťanie sú dva odlišné procesy.
Interakcie	Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.
	Na každom magnetu je možné identifikovať dva póly, severný a južný.
	Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú.
	Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.
	Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikáť rôzne tmavé a rôzne farebné tieň.
	Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.
	Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.
	Rôzne objekty/materiály prepúšťajú rôzne množstvo svetla, niektoré svetlo vôbec neprepúšťajú.
Energia	Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.
	Zdrojom tepla sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.

	Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.
	Dodaním tepla je možné zvýšiť teplotu telesa.
	Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.
	Ak majú predmety voči určitému prostrediu vyššiu teplotu, sú zdrojom tepla.
	Subjektívne posudzovanie teploty môže byť zavádzajúce, je potrebné použiť objektívne meranie.
Zem	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.
	Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.
	Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.
	Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.
	Nerasty sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.
	Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.
	Voda je súčasťou tela organizmov.
	Voda je podmienkou života organizmov.
	Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.
	Pitnú vodu od nepitnej nie je možné rozpoznať zmyslami.
	Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka.
	Vzduch je plyn, ktorý vyplňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.
Vesmír	Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.
	Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia.
	Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz ako súčasť Veľkej medvedice, Labuť, Kasiopea, Orion.
	V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia.
	Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.
	Mesiak je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť.
	Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrt', spln a posledná štvrt'.
	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko.
	Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.

Organizmus	Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.
	Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.
	Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvet a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.
	Základnými orgánmi obehovej sústavy človeka sú srdce a cievy.
	Srdce človeka funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele.
	Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.
	Základným orgánom dýchacej sústavy človeka sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.
	Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov.
	Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.
	Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch.
	Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov.
	Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z jedného kvetu na iný.
	Rastliny sa môžu rozmnožovať nielen semenami, ale aj pomocou iných rastlinných častí.
	Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu.
	Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.
	Životný cyklus rastlín sa od životného cyklu húb odlišuje, ale je možné identifikovať určité podobnosti.
	Rôzne druhy ovocia a zeleniny pochádzajú z rôznych častí rastlín.
	Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.
	Poznatky o fungovaní vlastného tela nám pomáhajú porozumieť tomu, ako je potrebné sa starať o svoje zdravie.
	Zmyslové orgány majú pre človeka dôležitý význam pre zachovanie zdravia a života.
Ekosystém	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.

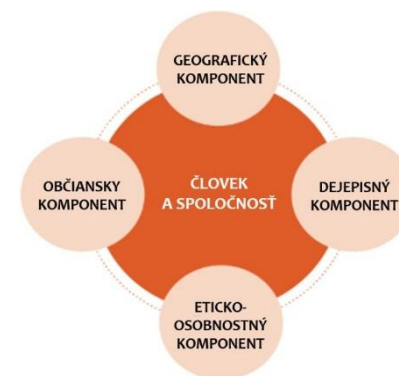
	Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.
	Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.
	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.
	Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.
	Niektoré druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.
	Potrava väčšiny živočíchov je pomerne pestrá, živočíchy žijúce na určitom území si môžu potravovo konkurovať.
	Rozpoznať lokálne poľnohospodárske, liečivé a jedovaté rastliny, huby a živočíchy je pre život človeka dôležité.
Dedičnosť a premenlivosť	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.
	Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.
	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.
Evolúcia	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.
	Rôzne skupiny organizmov sa prispôbili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín.
	Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.
	Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.
	Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.
	Niektoré živočíchy sa chránia výstražným alebo maskovacím sfarbením.
	Rôzne sfarbenie mláďat a dospelých jedincov rôznych živočíšnych druhov má význam v snahe o prežitie.
	Spoločenský aj samotársky spôsob života rôznych živočíchov má svoje výhody i nevýhody.

4 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť vedie žiakov k samostatnosti, zodpovednosti a rešpektu k druhým. Rozvíja ich vzťah k demokratickým hodnotám, spoločnosti, vlasti a životnému prostrediu. Žiaci získavajú základné poznatky o živote ľudí, spoločnosti, kultúre, histórii, geografii a životnom prostredí. Učia sa vyhľadávať a posudzovať informácie, kriticky myslieť, argumentovať a spolupracovať. Primerane veku spoznávajú aj možnosti a riziká digitálneho sveta a umelej inteligencie a učia sa využívať ich zodpovedne a eticky. Oblasť podporuje rozvoj občianskych kompetencií a pripravuje žiakov na aktívne, ohľaduplné a zodpovedné spolunažívanie v spoločnosti.

Vzdelávacia oblasť pozostáva zo štyroch komponentov – geografický komponent, dejepisný komponent, občiansky komponent a eticko-osobnostný komponent.

Ciele vzdelávacej oblasti:

- Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
- Využívať rôzne metódy získavania, spracovávaní, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania o krajine a ľudskej spoločnosti.
- Porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských procesov a javov.
- Porozumieť vzťahom v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomným vzťahom medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň, vrátane základných princípov udržateľnosti.
- Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
- Rešpektujúco komunikovať a konštruktívne spolupracovať s druhými, zdravo a bezpečne regulovať svoje emócie.
- Mať rozvinuté charakterové vlastnosti a snažiť sa konať dobro nezištne a nevynútené. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy života v demokratickej spoločnosti s vedomím zodpovednosti za vlastné rozhodnutia.
- Orientovať sa v zdrojoch informácií, uplatňovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám a AI, správať sa bezpečne a eticky v online prostredí.
- Prejavovať záujem o dianie vo svojom okolí a vo svete, participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

4.1 ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 1. CYKLUS

Charakteristika predmetu

Za hlavný zámer vzdelávania v 1. cykle sa považuje identifikovanie javov, procesov, udalostí a osôb významných pre život žiaka, komunity a obce, čo vyplýva z cieľov vzdelávania v 1. cykle. Tento cieľ vyjadruje základnú orientáciu prvého cyklu – žiak najskôr spoznáva seba, svoju rodinu, školu, obec a najbližšie okolie, aby postupne porozumel širším spoločenským súvislostiam.

Ciele pre 1. cyklus:

- Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
- Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.
- Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
- Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.
- Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.
- Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
- Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
- Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.
- Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.
- Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Cieľ	Výkonový štandard	Adaptácie výkonového štandardu	Obsahový štandard	Komponent	Tematický celok
1. cieľ	Žiak vie/dokáže: Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.		Vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
			Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
	Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.		Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase

	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	O K	Život v blízkom okolí
			Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	O K	Zodpovedný a aktívny žiak
	Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.		Vzájomné vzťahy medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov.	DK	Orientácia v čase
			Zoraďovanie časovej postupnosti udalostí.	DK	Orientácia v čase
			Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlišenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
			Používanie konvenčných a prírodných meračov času.	DK	Orientácia v čase
			Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí.			DK	
2. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje slovne aj graficky.		Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a

				životné prostredie
		Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Zoradovanie časovej postupnosti udalostí.	DK	Orientácia v čase
		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
		Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Podieľať sa na spoločnom riešení úloh podľa predpísaného postupu.	Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	O K	Zodpovedný a aktívny žiak
		Moja rola ako žiaka.	O K	Spoločný život v triede
		Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	O K	Spoločný život v triede

	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
	Používať jednoduché mapové reprezentácie na orientáciu a vyjadrenie základných priestorových informácií.		Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.		Vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
	Klást' jednoduché bádateľské otázky.			GK	
	Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	O K	Život v blízkom okolí
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z rôznorodých obrazových zdrojov a vekuprimeraných textov vecnej a umeleckej literatúry.		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	O K	Život v blízkom okolí
3. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
	Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.		Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase

			Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	O K	Život v blízkom okolí
	Opísať dôvody, spôsoby a ciele cestovania ľudí v známom prostredí.		Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
4. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.		Vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
			Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

	Opísať zmeny počasia a jeho vplyv na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.		Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
5. cieľ					
	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.		Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EO K	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
			Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka.	EO K	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
	Pomenovať roly Žiak vie/dokáže: , ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.		Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností.	EO K	Vzťahy v rodine a v komunite
	Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.		Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka.	EO K	Sebapoznávanie a

					vnímanie jedinečnosti v každom človeku
			Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EO K	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.		Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EO K	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.				
			Odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.	EO K	Konanie dobra
6. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli v súlade s dohodnutými pravidlami.		Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť, strach, hnev, smútok, prekvapenie.	EO K	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Vnímať myšlienky a názory druhých.			EO K	

	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.		Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite.	EO K	Vzťahy v rodine a v komunite
7. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EO K	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
	Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.			EO K	
	Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.		Diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach.	EO K	Konanie dobra
	Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.		Dôsledky pravdivosti a klamstva.	EO K	Konanie dobra
8. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole.		Zmysel pravidiel pre život.	O K	Spoločný život v triede
			Moja rola ako žiaka.	O K	Spoločný život v triede
			Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	O K	Spoločný život v triede
	Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.		Zmysel pravidiel pre život.	O K	Spoločný život v triede

			Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	O K	Spoločný život v triede
	Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.				
	Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.				
9. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať rôzne druhy médií.				
	Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy.				
	Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí.				
	Rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.				
10. cieľ					
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.				
	Byť všímvavý voči daniu v najbližšom okolí.				

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Cieľ	Výkonový štandard	Súvisiaci obsahový štandard	Komponent	Tematický celok
1. cieľ	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.			
	Žiak vie/dokáže:	Vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
	Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.	Určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Opis prírodnej a človekom vytvorenej krajiny pomocou jednoduchých pojmov.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Predstavy o krajine mimo zorného poľa.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	GK	Pozorovanie zmien v čase
	Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.	Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Určovanie svetových strán v pláne a na mape.	GK	Orientácia v pláne a na mape

		Lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbose na jednoduchšej mape sveta.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	Významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity.	OK	Život v blízkom okolí
		Význam používania obecných a štátnych symbolov a vlajok.	OK	Život v blízkom okolí
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

		Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	Vzájomné vzťahy medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov.	DK	Orientácia v čase
		Zoraďovanie časovej postupnosti udalostí.	DK	Orientácia v čase
		Tvorba kalendára jedného mesiaca, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka.	DK	Orientácia v čase
		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
		Používanie konvenčných a prírodných meračov času.	DK	Orientácia v čase
		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí.		DK	
2. cieľ	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.			
	Žiak vie/dokáže:			
	Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.			
		Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase

		Pôvod obyčají, spôsoby slávenia sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z rôznorodých obrazových zdrojov a vekuprimeraných textov vecnej a umeleckej literatúry.	Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Pôvod obyčají, spôsoby slávenia sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
	Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje slovne aj graficky.	Pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv

				na človeka a životné prostredie
		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Zoraďovanie časovej postupnosti udalostí.	DK	Orientácia v čase
		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
		Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Tovary a služby v najbližšom okolí, odhad a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Podieľať sa na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.	Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Moja rola ako žiaka.	OK	Spoločný život v triede
		Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	OK	Spoločný život v triede
	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.	Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Používať jednoduché mapové reprezentácie na orientáciu a vyjadrenie základných priestorových informácií.	Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Tvorba jednoduchého orientačného plánu obce určovaním hlavných orientačných bodov.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na jednoduchom pláne pomocou grafickej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape

		Lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy – a ich vyjadrenie v legende mapy.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbose na jednoduchej mape sveta.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.	Vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Klást jednoduché bádateľské otázky.			
3. cieľ	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.			
	Žiak vie/dokáže: Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase

		Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
	Opísať dôvody, spôsoby a ciele cestovania ľudí v známom prostredí.	Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakov známých príkladoch.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

4. cieľ	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.			
	Žiak vie/dokáže:			
	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	Vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru.	OK	Život v blízkom okolí
		Aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Opísať zmeny počasia a jeho vplyv na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.	Pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch.	OK	Život v blízkom okolí
		Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru.	OK	Život v blízkom okolí
		Aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
5. cieľ	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.			
	Žiak vie/dokáže: Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku

		Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
	Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.	Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností.	EOK	Vzťahy v rodine a v komunite
	Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.	Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
		Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.			
6. cieľ	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.			
	Žiak vie/dokáže: Používať elementárne pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.	Slušná a rešpektujúca komunikácia.	EOK	Zdvorilosť ako znak úcty
		Prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania.	EOK	Zdvorilosť ako znak úcty

	Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli v súlade s dohodnutými pravidlami.	Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť, strach, hnev, smútok, prekvapenie.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Vnímať myšlienky a názory druhých.	Dôsledky nepravdivých informácií.	OK	Médiá a online priestor
	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite.	EOK	Vzťahy v rodine a v komunite
7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.				
7. cieľ	Žiak vie/dokáže: Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
	Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		EOK	
	Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	Diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach.	EOK	Konanie dobra
		Príbehy prosociálnych a morálnych hrdinov a ich poslanstvo pre život človeka a spoločnosti.	EOK	Konanie dobra
	Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	Dôsledky pravdovravnosti a klamstva.	EOK	Konanie dobra
		Odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.	EOK	Konanie dobra
	Pomenovať svoje hodnotové priority.	Význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
8. cieľ	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolupráci s inými.			

	Žiak vie/dokáže:	Zmysel pravidiel pre život.	OK	Spoločný život v triede
	Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole.	Moja rola ako žiaka.	OK	Spoločný život v triede
		Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	OK	Spoločný život v triede
	Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	Zmysel pravidiel pre život.	OK	Spoločný život v triede
		Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	OK	Spoločný život v triede
	Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.	Potreba deľby práce na príkladoch v rodine, v komunite a v obci.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.			
9. cieľ: Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.				
9. cieľ	Žiak vie/dokáže:	Druhy a typy médií a dôvody ich využívania.	OK	Médiá a online priestor
	Rozpoznať rôzne druhy médií.	Zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore.	OK	Médiá a online priestor
	Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy.			
	Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí.			
	Rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.			
10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy				
10. cieľ	Žiak vie/dokáže:	Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

	Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.		
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Byť všímavý voči daniu v najbližšom okolí.			

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Komponent	Tematický celok
1. cieľ:	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.			
	Žiak vie/dokáže: Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.	Vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Opis prírodnej a človekom vytvorenej krajiny pomocou jednoduchých pojmov.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí

		Predstavy o krajine mimo zorného poľa.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.	Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Určovanie svetových strán v pláne a na mape.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbose na jednoduchšej mape sveta.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí

		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	Významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity.	OK	Život v blízkom okolí
		Význam používania obecných a štátnych symbolov a vlajok.	OK	Život v blízkom okolí
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	Vzájomné vzťahy medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov.		Orientácia v čase

		Zoraďovanie časovej postupnosti udalostí.		Orientácia v čase
		Tvorba kalendára jedného mesiaca, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka.		Orientácia v čase
		Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.		Orientácia v čase
		Používanie konvenčných a prírodných meračov času.		Orientácia v čase
		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.		Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.		Pozorovanie zmien v čase
	Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí.	Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
2. cieľ	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.			
	Žiak vie/dokáže: Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.	Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z rôznorodých obrazových zdrojov a vekuprimeraných textov vecnej a umeleckej literatúry.	Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
	Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje slovne aj graficky.	Pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
	Porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
	Zoraďovanie časovej postupnosti udalostí.	DK	Orientácia v čase
	Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
	Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Tovary a služby v najbližšom okolí, odhad a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Podieľať sa na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.	Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Modelové situácie požiadania a poskytnutia pomoci v prípade ohrozenia.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Moja rola ako žiaka.	OK	Spoločný život v triede
		Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	OK	Spoločný život v triede
	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.	Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

	Používať jednoduché mapové reprezentácie na orientáciu a vyjadrenie základných priestorových informácií.	Priestorové rozmiestnenie objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Tvorba jednoduchého orientačného plánu obce určovaním hlavných orientačných bodov.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na jednoduchom pláne pomocou grafickej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy – a ich vyjadrenie v legende mapy.	GK	Orientácia v pláne a na mape

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.	GK	Orientácia v pláne a na mape
		Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbose na jednoduchej mape sveta.	GK	Orientácia v pláne a na mape
	Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.	Vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak

	Klášť jednoduché bádateľské otázky.			
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.			
3. cieľ	Žiak vie/dokáže: Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.	Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti.	DK	Orientácia v čase
	Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	Znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
	Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	Zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	Povesti a legendy spojeného s obcou alebo jej okolím.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci.	DK	Pozorovanie zmien v čase
		Pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	OK	Život v blízkom okolí
	Opísať dôvody, spôsoby a ciele cestovania ľudí v známom prostredí.	Dôvody a spôsoby cestovania.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
		Porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

4. cieľ	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.			
	Žiak vie/dokáže: Opísať zmeny počasia a jeho vplyv na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.	Pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	Vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia.	GK	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
		Druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie.	GK	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

		Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch.	OK	Život v blízkom okolí
		Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru.	OK	Život v blízkom okolí
		Aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
5. ú.	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.			

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Žiak vie/dokáže: Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
		Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných črt druhého človeka.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
	Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.	Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností.	EOK	Vzťahy v rodine a v komunite
	Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.	Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných črt druhého človeka.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku
		Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.			
6. cieľ	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.			
	Žiak vie/dokáže: Používať elementárne pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.	Slušná a rešpektujúca komunikácia.	EOK	Zdvorilosť ako znak úcty

		Prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania.	EOK	Zdvorilosť ako znak úcty
	Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli v súlade s dohodnutými pravidlami.	Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť, strach, hnev, smútok, prekvapenie.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
	Vnímať myšlienky a názory druhých.	Dôsledky nepravdivej informácie.	OK	Médiá a online priestor
	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite.	EOK	Vzťahy v rodine a v komunite
7. cieľ	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.			
	Žiak vie/dokáže: Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.	EOK	Sebapoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Oceňiť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		EOK	
	Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	Diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach.	EOK	Konanie dobra
		Príbehy prosociálnych a morálnych hrdinov a ich poslanstvo pre život človeka a spoločnosti.	EOK	Konanie dobra
	Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	Dôsledky pravdovravnosti a klamstva.	EOK	Konanie dobra
		Odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.	EOK	Konanie dobra

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Pomenovať svoje hodnotové priority.	Význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách.	EOK	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie
8. cieľ	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.			
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole.	Zmysel pravidiel pre život.	OK	Spoločný život v triede
		Moja rola ako žiaka.	OK	Spoločný život v triede
		Moja trieda - vzťahy, komunikácia, pravidlá.	OK	Spoločný život v triede

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	Zmysel pravidiel pre život.	OK	Spoločný život v triede
		Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	OK	Spoločný život v triede
	Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.	Potreba deľby práce na príkladoch v rodine, v komunite a v obci.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.			
9. cieľ	9. cieľ: Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.			

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať rôzne druhy médií.	Druhy a typy médií a dôvody ich využívania.	OK	Médiá a online priestor
		Zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore.	OK	Médiá a online priestor
	Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy.	AI využitie a bezpečnosť pri v tematických celkoch.	EOK	Médiá a online priestor
	Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí.	AI využitie a bezpečnosť pri v tematických celkoch.	EOK	Médiá a online priestor
	Rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.	AI využitie a bezpečnosť pri v tematických celkoch.	EOK	Médiá a online priestor

10. cieľ	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy			
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	Jednoduchý prieskum o možnostiach zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
		Prejavy pomoci a solidarity k ľuďom s rôznymi životnými podmienkami vo svojom okolí.	OK	Zodpovedný a aktívny žiak
	Byť všímavý voči diania v najbližšom okolí.			

4.2 ETICKÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS

Na konci **1. cyklu** žiak pozná svoju jedinečnosť, uvedomuje si hodnotu druhých ľudí a dokáže vytvárať rešpektujúce vzťahy. Vie primerane komunikovať, vyjadrovať svoje pocity, prejavovať empatiu a rozlišovať medzi vhodným a nevhodným konaním. Chápe význam pravidiel, práv a povinností a snaží sa správať zodpovedne voči sebe aj ostatným.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

2. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
3. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
4. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok

KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	ZDVORILOSŤ AKO ZNAK ÚCTY	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom	Slušne komunikovať na úrovni mechanicky naučených pozdravov, a v prípade, že je k tomu donútený okolnosťami (autoritou učiteľa, očakávaním odmeny). Slušne komunikovať a byť zdvorilý bežne a spontánne, ale bez hlbšieho významu medzilidského vzťahu (napr. „lebo sa to má“, „lebo také sú pravidlá“). Vyjadriť svoje myšlienky a pocity iba na vyzvanie, zjednodušene a v uzavretých schémach (páči sa mi – nepáči sa mi, súhlasím – nesúhlasím). Jednoducho sformulovať svoje myšlienky a pocity bez reflexie ich dopadu na druhých (egocentrický prístup).	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania. Činnosti: – vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách; – záujem o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
	SEBAPOZNÁVANIE A VNÍMANIE JEDINEČNOSTI V KAŽDOM ČLOVEKU	Cieľ 5: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých. Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v	Opísať svoje charakterové vlastnosti. Opísať svoje záľuby. Pomenovať svoje dobré charakterové vlastnosti a schopnosti. Pomenovať dobré charakterové vlastnosti a schopnosti spolužiakov. Opísať svoje typické správanie sa v triede. Opísať typické správanie sa ľubovoľného spolužiaka.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania. Činnosti: – moje záľuby, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými;

		konaní druhých a vo vlastnom konaní.		– moje želania a túžby a tvorba plánu na ich realizáciu; – kamarátstvo ako dobrý model komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce; – vzácnosť každého človeka napriek odlišnosti povahy a vzhľadu; – tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých; – rozlišovanie dôsledkov dobrého/napomáhajúceho a zlého/ubližujúceho správania.
	SPOZNÁVANIE A VYJADROVANIE EMÓCIÍ, SEBARIADENIE	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom Cieľ 8: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoľžití s inými.	Pomenovať emócie (radosť, smútok, strach, hnev, dôvera, znechutenie, očakávanie, prekvapenie). Pomenovať prejavy emócií (úsmev, plač, zaťaté päsťe, sčervenanie, pokoj, nepokoj a pod.). Vypočúť si názory druhých bez preukázania záujmu o ich zdôvodnenia a motivácie. Aktívne počúvať vysvetlenie názoru druhých so snahou porozumieť ich zdôvodneniam. Prejaviť záujem pri načúvaní názorom druhých a vyjadriť im rešpekt, s úctou vysloviť svoj súhlas alebo nesúhlas. Vymenovať pravidlá platné v triede. Navrhnuť pravidlo vzhľadom na situáciu v triede. Uviesť príklad sankcie za nedodržiavanie pravidiel v triede a škole. Uviesť príklady povinnosti ako člena rodiny/komunity. Uviesť príklady povinností ako žiaka školy. Uviesť dôsledky neplnenia si svojich povinností.	Rozlišovanie emócií a ich prejavov. Rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách. Význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách. Činnosti: – posilňovanie pozitívneho sebaobrazu; – modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie; – rôzne možnosti a spôsoby regulácie emócií tak, aby boli autentické a zároveň nezraňujúce; – rozlišovanie priorít podľa toho, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné;

				– odolnosť voči lákavým ponukám v rozpore s osobnými potrebami a bezpečím.
	KONANIE DOBRA	Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní. Cieľ 9: Orientovať sa v zdrojoch informácií, uplatňovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám a AI, správať sa bezpečne a eticky v online prostredí.	Porozumieť významu slov: nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné, príjemné konanie. Na príklade príbehu z bežného života pričleniť úkonom hlavnej postavy uvedené vlastnosti konania: konanie nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné, príjemné. Uviesť jednoduché príklady situácií, v ktorých potrebujem vypátrať informáciu.	Dôsledky pravdovravnosti a klamstva. Činnosti: – posudzovanie situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom alebo nečestným správaním; – spoznávanie vybraných mýtických a archetypálnych príbehov a identifikovanie dobrých vlastností postáv; – odlišovanie dobrého a zlého správania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov; – identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú; – rozprávanie o detských hrdinoch.
	VZŤAHY V RODINE A KOMUNITE	Cieľ 10: Prejavovať záujem o dianie vo svojom okolí a vo svete, participovať na veku primeraných prospešných aktivitách	Identifikovať možnosti zlepšenia života v triede/škole. V práci v skupine navrhnúť možné riešenia. Pomenovať príbuzenské vzťahy (syn/dcéra, brat/sestra) resp. uviesť mená spolužiakov a opísať, čo kto zvyčajne robí. Pomenovať vonkajšie okolnosti vzájomného spojenia s ostatnými (sme spolužiaci, členovia jednej rodiny, kamaráti v ŠKD/krúžku a pod.). Všimnúť si, že spolužiaci či iní ľudia, potrebujú s niečím pomôcť, poznať a popísať ich potrebu.	Bezpečné miesto pre život a vzťahy Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností v rodine a komunite. Činnosti: – preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a/alebo blízkym osobám;

				– oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami, ako sú bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie; – variabilita rodín a rôznych životných situácií detí; – identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.
--	--	--	--	---

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
ETICKÁ VÝCHOVA (ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT PREDMETU ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ) – 2. ročník				
Eticko-osobnostný komponent	ZDVORILOSŤ AKO ZNAK ÚCTY	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom	Prejavovať záujem o zdvorilú komunikáciu kvôli budovaniu dobrých vzťahov s druhými. Zdvorilo komunikovať a prejavovať tak osobný záujem o druhých okrem slušného správania klásť otázky, aktívne počúvať, vyjadrovať rešpekt a uznanie. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity tak, že si všíma, ako pôsobia na druhých. Vhodne, slušne a zdvorilo reagovať na vyjadrenie myšlienok a pocitov spolužiakov, k určenej témy. Vhodne a slušne verbálne vyjadriť svoje bežné emócie (radosť, smútok, strach, hnev, dôvera, znechutenie, očakávanie, prekvapenie). Vyjadriť svoje emócie v súlade s tým, čo aktuálne cíti. Zvážiť názory spolužiakov k určenej téme ako príležitosť na vylepšenie svojho názoru.	Slušná a rešpektujúca komunikácia. Prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania Činnosti: – vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách; – záujem o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.

	SEBAPOZNÁVANIE A VNÍMANIE JEDINEČNOSTI V KAŽDOM ČLOVEKU	Cieľ 5: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých. Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Pomenovať a oceniť dobré charakterové vlastnosti a schopnosti spolužiakov. Pomenovať a oceniť svoje dobré charakterové vlastnosti a schopnosti.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania. Činnosti: – moje záľuby, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými; – moje želania a túžby a tvorba plánu na ich realizáciu; – kamarátstvo ako dobrý model komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce; – vzácnosť každého človeka napriek odlišnosti povahy a vzhľadu; – tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých; – rozlišovanie dôsledkov dobrého/napomáhajúceho a zlého/ubližujúceho správania.
	SPOZNÁVANIE A VYJADROVANIE EMÓCIÍ, SEBARIADENIE	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom Cieľ 8: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.	Identifikovať dôsledky porušenia základných pravidiel školského poriadku na život žiaka a na život školy. Rozlíšiť svoje práva a povinnosti. Uviesť príklady pravidiel, ktoré pozná z rôznych situácií. Identifikovať príčiny/dôvody svojho typického správania sa v triede. Identifikovať dôsledky svojho typického správania sa v triede Zrevidovať vlastný bežný deň a identifikovať v ňom úkony, ktoré sú nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné, príjemné..	Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť, strach, hnev, smútok, prekvapenie. Rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách. Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých. Chápanie významu pravidiel. Význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách.

				Činnosti: – posilňovanie pozitívneho sebaobrazu; – modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie; – rôzne možnosti a spôsoby regulácie emócií tak, aby boli autentické a zároveň nezraňujúce; – rozlišovanie priorít podľa toho, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné; – odolnosť voči lákavým ponukám v rozpore s osobnými potrebami a bezpečím.
	KONANIE DOBRA	Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní. Cieľ 9: Orientovať sa v zdrojoch informácií, uplatňovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám a AI, správať sa bezpečne a eticky v online prostredí.	Identifikovať kladného hrdinu v príbehu. Vlastnými slovami opísať, čo hrdinské hrdina v príbehu vykonal. Vyjadriť svoj súhlas/nesúhlas s konaním rôznych postáv príbehu. Identifikovať koho vo svojom okolí považuje za hrdinu a prečo. Rozlíšiť rôzne typy informačných zdrojov (tlačené, zvukové, obrazové, elektronické). Uviesť príklad situácie stretnutia sa s klamstvom. Identifikovať dôsledky šírenia nepravdy /klamstva Spolupracovať v skupine na tvorbe reklamy (obrazovej, slovnej, hranej, zvukovej) na udalosť, službu, produkt..	Dôsledky pravdovravnosti a klamstva. Činnosti: – posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním; – spoznávanie vybraných mýtických a archetypálnych príbehov a identifikovanie dobrých vlastností postáv; – odlišovanie dobrého a zlého správania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov; – identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú; – rozprávanie o detských hrdinoch.
	VZŤAHY V RODINE A KOMUNITE	Cieľ 10: Prejavovať záujem o dianie vo svojom okolí a vo svete, participovať na	Hlasovaním vybrať prezentované návrhy na zlepšenie života v triede/škole.	Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite.

		veku primeraných prospešných aktivitách	Okrem popisu príbuzenských vzťahov a typického konania členov rodiny alebo spolužiakov pomenovať aj ich osobné vlastnosti s opisom toho, ako sa prejavujú. Opísať na príkladoch, aký má osobitý vzťah k jednotlivým členom rodiny, resp. k jednotlivým spolužiakom a ako sa prejavuje navonok. Pomenovať vzájomné vzťahy v skupine (je nám spolu dobre, sme zábavná partia, vzájomne si pomáhame, spolu sa staráme o kvety, chceme spolu vyhrať súťaž a pod.). Vhodne ponúknuť pomoc, primeranú veku a schopnostiam, vybratému spolužiakovi alebo človeku v blízkom okolí.	Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností. Činnosti: – preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a/alebo blízkym osobám; – oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami, ako sú bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie; – variabilita rodín a rôznych životných situácií detí; – identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.
--	--	---	--	--

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

• KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	CIEĽ	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
ETICKÁ VÝCHOVA (ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT PREDMETU ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ) – 3. ročník				

ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	ZDVORILOSŤ AKO ZNAK ÚCTY	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Slušne a zdvorilo poskytnúť spätnú väzbu na nevhodné správanie spolužiaka. Slušne a zdvorilo sa ospravedlniť za svoje nevhodné správanie. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni. Opísať reakcie spolužiakov (prekvapenie, súhlas/nesúhlas, záujem/nezáujem a pod.) na vyjadrenie svojich myšlienok a pocitov, vyplývajúcich z určenej témy. Opísať svoje reakcie (prekvapenie, súhlas/nesúhlas, záujem/nezáujem a pod.) na vyjadrenie myšlienok a pocitov spolužiakov, k určenej téme. Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné. viesť jednoduchý dialóg na zistenie svojich aktuálnych emócií a aktuálnych emócií svojho spolužiaka. Primerane vyjadriť svoje emócie a zároveň ich regulovať tak, aby rešpektoval dohodnuté pravidlá komunikácie. Autenticky vyjadriť svoje emócie s ohľadom na druhých tak, aby ich nezranil. Diskutovať v skupine o návrhoch regulácie emócií a prezentovať ich pred ostatnými. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	Slušná a rešpektujúca komunikácia. Prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania. Činnosti: – vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách; – záujem o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
	SEBAPOZNÁVANIE A VNÍMANIE JEDINEČNOSTI V KAŽDOM ČLOVEKU	Cieľ 5: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.	Opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania.

		Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Pomenovať svoju rolu v rodine či triede abstraktnejším pojmom (zabávač, vodca, mysliteľ, tichý pomocník, rebel, obranca slabších a pod.). Vyvodiť dôsledky svojej role v rodine a triede pre svoj ďalší rozvoj (výhody a nevýhody, zodpovednosť). Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Pomenovať nielen okolnosti skupiny a vzťahy v skupine, ale aj vyššie ľudské hodnoty (dodržujeme pravidlá, máme k sebe vzájomnú úctu, vieme sa otvorene porozprávať, povzbudzujeme sa navzájom, pomáhame druhým a pod.). Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny. Opísať predstavy o svojom budúcom živote. Opísať svoju najväčšiu túžbu alebo sen. Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.. Identifikovať konkrétnu/fiktívnu osobu ako svoj vzor. Zdôvodniť výber konkrétnej/fiktívnej osoby ako svojho vzoru. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	Identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných črt druhého človeka. Činnosti: – moje záľuby, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými; – moje želania a túžby a tvorba plánu na ich realizáciu; – kamarátstvo ako dobrý model komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce; – vzácnosť každého človeka napriek odlišnosti povahy a vzhľadu; – tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých; – rozlišovanie dôsledkov dobrého/napomáhajúceho a zlého/ubližujúceho správania.
	SPOZNÁVANIE A VYJADROVANIE EMÓCIÍ, SEBARIADENIE	Cieľ 6: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí	Používať elementárne pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.	Rozlišovanie a pomenovanie základných emócií: radosť,

		ohľaduplným a primeraným spôsobom	Vnímať myšlienky a názory druhých.	strach, hnev, smútok, prekvapenie. Rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách. Pravidlá a ich dodržiavanie. Vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých. Význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách.
			Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole. Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Ilustrovať na vybranom pravidle školy efektívnosť jeho dodržiavania. Dodržiavať spoločným hlasovaním prijaté triedne pravidlá. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.	
		Cieľ 8: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.		
				Činnosti: – posilňovanie pozitívneho sebaobrazu; – modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie; – rôzne možnosti a spôsoby regulácie emócií tak, aby boli autentické a zároveň nezraňujúce; – rozlišovanie priorít podľa toho, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné; – odolnosť voči lákavým ponukám v rozpore s osobnými potrebami a bezpečím.
	KONANIE DOBRA		Oceňiť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	

		Cieľ 7: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní	Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	Dôsledky pravdivosti a klamstva.
		Cieľ 9: Orientovať sa v zdrojoch informácií, uplatňovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám a AI, správať sa bezpečne a eticky v online prostredí.	Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí. Pomenovať rôzne zdroje informácií. Uviesť jednoduché príklady situácií, v ktorých potrebujem vypátrať informáciu. Popísať jednoduchý postup v situáciách, v ktorých potrebujem nájsť informáciu. . Zvažovať spoľahlivosť rôznych zdrojov informácií. Uviesť príklady situácií potreby televízie a novín. Uviesť príklad média ako zdroja oznamov, správ, zábavy, reklamy. Uviesť príklad nepravdivkej správy. Navrhnuť možnosti overenia nepravdivkej informácie. Potvrdiť pravdivosť/nepravdivosť uvedenej informácie jednoduchým argumentom. Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.	Odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach. Príbehy prosociálnych a morálnych hrdinov a ich poslanstvo pre život človeka a spoločnosti. Činnosti: – posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním; – spoznávanie vybraných mýtických a archetypálnych príbehov a identifikovanie dobrých vlastností postáv; – odlišovanie dobrého a zlého správania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov; – identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú;

				– rozprávanie o detských hrdinoch.
			Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí. Rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.	
		VZŤAHY V RODINE A KOMUNITĚ	Cieľ 10: Prejavovať záujem o dianie vo svojom okolí a vo svete, participovať na veku primeraných prospešných aktivitách Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Aplikovať návrhy na zlepšenie života v triede/škole. Vyhodnotiť výsledky zavedeného opatrenia (s odstupom času).	Bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností. Činnosti: – preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a/alebo blízkym osobám; – oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami, ako sú bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie; – variabilita rodín a rôznych životných situácií detí; – identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.

4.3 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA pre 1. cyklus /Náboženstvo Evanjelickej cirkvy augsburského vyznania na Slovensku 1. cyklus/

Charakteristika predmetu

Predmet Náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Je priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva, rozvíjajú svoju náboženskú gramotnosť a budujú osobnú a zodpovednú kresťanskú identitu. Náboženská gramotnosť zahŕňa schopnosť rozumieť viere, náboženskému jazyku a symbolom, orientovať sa v Biblii, premýšľať o otázkach viery a vyjadrovať ju vo svojom živote a konaní.

Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka, svoje miesto v rodine a vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a priateľa. Zoznamujú sa s Písmom svätým a jeho posolstvom. Poznávajú chrámy v ktorých oslavujeme Pána Boha a chápu modlitbu ako vyjadrenie dôverného vzťahu s Bohom.

Ciele vzdelávacej oblasti:

Žiak má:

- pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť,
- rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie,
- chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním,
- uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia,
- vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.

Na konci prvého cyklu žiaci dokážu:

- vyjadriť jedinečnosť človeka,
- oboznámiť sa so základnými otázkami kresťanskej viery v Boha,
- dokážu chápať kresťanskú vieru v trojjediného Boha,

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- podať základný opis príbehu o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- vedieť opísať, ako sa Ježiš stretával s ľuďmi,
- vedieť opísať základnú štruktúru Biblie,
- dokážu pomenovať základné prvky biblického rozprávania o Bohu, dokážu opísať miestne spoločenstvo ako cirkev v danej lokalite, vedia sa zúčastňovať na bohoslužbách spôsobom primeraným ich veku,
- dokážu pomenovať základné pravidlá úspešného spoločného života a aplikovať ich na svoj vlastný život,
- vedia používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.

1. ročník , 2. ročník, 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Komponent 2: Ježiš Kristus				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. - 2 .ročník: Poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah 3.ročník: Opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchranu Na základe Desatora rozlišovať medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie		
Obsahový štandard		1. ročník, 2. celok Spoznávame Ježiša, témy: 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Zvestovanie ▪ Modlím sa k Panne Márii ▪ Narodenie Ježiša ▪ Traja mudrci ▪ Ježišovo detstvo 2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia ▪ Ježiš koná zázraky ▪ Ježiš uzdravuje ▪ Ježiš kriesi mŕtvych 2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania ▪ Ježiš za nás trpel ▪ Veľká noc - zmŕtvychvstanie ▪ Veľká noc v našej rodine 2.ročník, 2. celok Ježiš prináša radostnú zvesť, témy: 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Ján Krstiteľ ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša ▪ Narodenie Mesiáša 2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania ▪ Ježišov krst v Jordáne		

		2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách ▪ Ježiš učí v podobenstvách ▪ Božie kráľovstvo je vzácne ▪ Ježiš je dobrý pastier		
		3.ročník, 2.celok: Boh vedie svoj ľud, témy: 2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany ▪ Boh zachraňuje svoj ľud 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život ▪ Boh nám dáva prikázania ▪ Pravidlá pre život s Bohom ▪ Náš život podľa prikázaní		
Komponent 3 a 4: Sväté písmo, Cirkev a sviatosti				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1.ročník: Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka 2.ročník: Porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a aplikovať Zlaté pravidlo v svojom živote 3. ročník: Vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a v svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, uvedomiť si dôležitosť odpustenia		
Obsahový štandard		1.ročník, 3.celok, žijeme v Božej rodine, témy: 3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“ ▪ Nedeľa – deň Pána ▪ Božia rodina – Cirkev ▪ Kostol 2.ročník, 3.celok, Prijímame radostnú zvesť, témy: 3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana ▪ Prinášam ovocie ▪ Žijem ako kresťan 3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka ▪ Dom na skale ▪ Pozvanie na hostinu 3.ročník, 3. celok Ježiš ponúka odpustenie, témy:3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu ▪ Hriech - neposlušnosť voči Bohu 3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi ▪ Mánotratný syn a milosrdný Otec ▪ Zmierenie s Otcom 3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov ▪ Ježiš uzdravuje ▪ Ježiš odpúšťa hriechy ▪ Sviatosť zmierenia ▪ Vzájomné odpustenie		
Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1.ročník:Byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách. 2. ročník: Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista pri slávení nedele a sviatkov cirkevného roka 3. ročník: Osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana		

		Oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života
Obsahový štandard		1.ročník, 4.celok Učíme sa od Ježiša, témy: 4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným ▪ Ježiš nás učí konať dobro ▪ Chcem byť ako Ježiš 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra ▪ Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách ▪ Svätí – Boží priatelia 4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote ▪ Deň s Ježišom 2.ročník, 4.celok V Cirkvi žijeme radostnú zvesť, témy: 4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi ▪ Ježiša chcú zabiť ▪ Utrpenie Pána Ježiša ▪ Zmŕtvychvstanie ▪ Pán Ježiš odchádza do neba 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi ▪ Zoslanie Ducha Svätého ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva ▪ Cirkev – Božia rodina ▪ Patrím do Cirkvi - môj krst ▪ V Cirkvi si navzájom pomáhame 3. ročník, 4.celok Ježiš chlieb života, témy: 4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou ▪ Ježiš a Zachej ▪ Zázrak rozmnoženia chleba ▪ Posledná večera ▪ Eucharistia - pokrm pre dušu 4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie ▪ Ježišova obeta - slávime Veľkú noc ▪ Na ceste s Ježišom ▪ Obeta lásky ▪ Svätá omša ▪ Nedeľa – deň s Pánom 4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života ▪ S Ježišom v každodennom živote

4.4 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA pre 1. cyklus /Náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike pre 1. cyklus/

Charakteristika predmetu

Náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Predstavuje priestor, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva, rozvíjajú svoju náboženskú gramotnosť a budujú osobnú kresťanskú identitu. Predmet pomáha žiakovi porozumieť kresťanskej viere, Biblii, Cirkvi, sviatostiam a kresťanským hodnotám a podporuje ich v zodpovednom a etickom konaní. Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vyjadrujú radosť z Božieho stvorenia, poznávajú Ježiša Krista ako Spasiteľa a priateľa, učia sa modliť a chápu význam modlitby, chrámu a bohoslužby.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

Ciele vyučovacieho predmetu

- C1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania.
- C2. Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a te xtami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom.
- C3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie , vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu.
- C4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia.
- C5. Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Žiak má:

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh Ježišovho narodenia, utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať Ježiša ako Božieho Syna,
- chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primerane porozumieť bohoslužbám,
- pomenovať základné pravidlá života a uplatňovať odpustenie, pochopenie a porozumenie vo vzťahoch.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

<i>Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus</i> ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ <i>Náboženská výchova/ náboženstvo – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania</i>				
Komponent 1: Boh a človek				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	• vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka, • posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka, • vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, • zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia, • vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		• pozorovanie okolitého sveta, vnímanie Boha ako Stvoriteľa, vyjadrenie radosti a vďaky za dar stvorenia cez príbehy v knihe Genezis, • uvedomenie si „života ako daru“ a ako výzvy: teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať – dôraz na osobný rozvoj Božieho dieťaťa v aktuálnom svete a v rámci ostatného Božieho stvorenia	• identifikovanie osobných záľub, túžob, schopností a zručností, pozitívne sebahodnotenie, sebaúcta, postoj k sebe samému a upevňovanie pozitívnych hodnôt na základe príbehov niektorých	• identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi, • ocenenie druhého za to, kým je a čo robí, rozvíjanie dobrých vzťahov na základe inšpirácie zo životov

			biblických postáv Starej zmluvy rozlišovanie charakterových vlastností, povahových čŕt a schopností u rôznych ľudí, rešpektovanie rôznosti, dôstojnosť ľudskej osoby v spoločenstve sveta, cirkvi a komunit, do ktorej človek patrí	niektorých biblických postáv Starej zmluvy a Novej zmluvy akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými, v rámci hodnoty viery v Pána Boha
Komponent 2: Ježiš Kristus				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	- interpretovať základné biblické príbehy z Ježišovho života, - posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov, - vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj ako osobného Priateľa.		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		- pozorovanie a identifikovania skutkov lásky a pomoci v blízkom i vzdialenom okolí, vnímanie Božieho pôsobenia a starostlivosti cez skutky lásky, na základe príbehov zo života Ježiša Krista - vzťahy v rodine a škole, vzájomná komunikácia v príbehoch Ježiša ako človeka v tomto svete – potvrdenie Jeho božskosti a inšpirácia pre život kresťana v tomto svete	identifikovanie viery v bežných životných situáciách v rámci príbehov	spoznávanie Boha pôsobiaceho v osobe Otca, Syna a Ducha

			z Ježišových podobenstiev • vnímanie viery ako dôležitej súčasti života cez Ježišove skutky uzdravenia a cez Ježišove zázraky	• So zameraním na celoživotný Ježišov príbeh ako Učiteľa a Spasiteľa • pozorovanie vplyvu hriechu a významu odpustenia na základe Ježišovej smrti a vzkriesenia • vnímanie skutočnosti večného života ako dôsledku osobného rozhodnutia sa pre život vo viere a jeho vplyv na situácie bežného života
Komponent 3,4: Písmo sväté, Cirkev a sviatosti				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	• tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy, • posúdiť konanie biblických postáv a vyjadriť dôsledky ich správania, • pomenovať čo je cirkev, • chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista , • posúdiť význam cirkevných sviatkov a nedele v živote kresťana, • pomenovať čo sa nachádza v kostole a prečo.		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník

Obsahový štandard		• získanie znalostí o vzniku prvotnej cirkvi a prvých cirkevných spoločenstvách a poznanie cirkvi v jej biblických základoch • objavovanie významu evanjeliovej zvesti, konceptu hriechu, obete, milosti a odpustenia v každodennom živote súčasného človeka • vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrí aj ja	• prejavy viery v rodine a cirkevnom spoločenstve, slávenie nedele, sviatky Vianoc, Veľkej Noci, svätodušné sviatky • objavovanie rôznych spôsobov oslavy Boha v rodine a v cirkevnom spoločenstve cez poznanie sviatkov a významu nedeľného sviatočného dňa	• získanie znalostí o chráme a jeho súčiastiach • prejavy viery v cirkvi ako spoločenstve pomáhajúcich a navzájom sa rešpektujúcich kresťanov • rešpekt k rôznym kresťanských tradíciám a základné poznanie iných nekresťanských tradícií
Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	• tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu, • posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, • zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, • zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, • vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť, • argumentovať voľbu medzi morálne správnym a nesprávnym a konaním		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník

Obsahový štandard		- objavovanie rôznych spôsobov modlitby a Božej prítomnosti v Biblii a princípy konania biblických postáv a ich inšpirácia pre život kresťana cez ich duchovný život - práca s biblickými textami o modlitbe, modlitba v spoločenstve, dôležitosť osobnej modlitby, osvojovanie si rôznych foriem modlitby, poznanie významu postojov pri modlitbe, - práca s Desatorom a jeho vplyv na život s Pánom Bohom a na vzájomné medziľudské vzťahy – voľba medzi morálnym a nemorálnym správaním	- komunikácia v triede a škole, osvojovanie si pravidiel slušnej komunikácie, empatia, na základe konkrétnych príkladov dobrých a zlých skutkov z Biblie – Novej zmluvy - osvojovanie si vhodných spôsobov vyjadrovania vlastných emócií a postojov; dôsledky nevhodného vyjadrovania emócií a postojov na príklade biblických postáv zo Starej zmluvy, vedenie zmysluplného rozhovoru a	- identifikovanie momentov vnímania Ježišovej prítomnosti v osobnom živote, komunikácia s ním, vytváranie si osobného vzťahu, - identifikácia s osobou Ježiša ako vzorom pre život kresťana, aplikovanie posolstva biblických príbehov do osobného života - Ježišove skutky vo vzťahu k ľuďom v rámci biblických príbehov - objavovanie vytvárania vzťahov s ostatnými ľuďmi a ich zásady – etické princípy,
-------------------	--	--	---	--

			rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti a úcty ako dôsledku života vo viere	princípy slušného správania, praktické dôsledky v rámci vyučovania – projektové vyučovania
--	--	--	---	--

5 VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SVET PRÁCE

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť **Človek a svet práce** rozvíja technické, tvorivé a kritické myslenie žiakov prostredníctvom troch prepojených komponentov – technika, podnikavosť a iniciatívnosť a kariérová výchova. Vede žiakov k rozvoju technickej a profesijnej gramotnosti, k praktickému riešeniu problémov, tvorivosti a samostatnosti. Žiaci sa primerane veku oboznamujú s technikou, technológiami a umelou inteligenciou, ich využitím a vplyvom na život človeka. Zároveň spoznávajú svoje schopnosti, záujmy a silné stránky, učia sa prijímať spätnú väzbu a vytvárať si predstavu o svojom budúcom profesijnom smerovaní.

Ciele vzdelávacej oblasti

- Kreatívne a inovatívne integrovať princípy matematiky, vedy, techniky a umenia pri navrhovaní technických riešení.
- Používať technické nástroje, prístroje, materiály a dáta pri tvorbe výrobkov a riešení praktických úloh.
- Uvedomovať si potrebu environmentálnej udržateľnosti pri výrobe a používaní výrobkov - šetrenia prírodných a surovinových zdrojov a voľby environmentálne bezpečných materiálov, technológií a postupov.
- Tvoriť a prezentovať vlastné návrhy a riešenia a efektívne spolupracovať v tíme pri ich tvorbe a realizácii.
- Rozumieť základným ekonomickým princípom a aplikovať princípy zodpovedného rozhodovania a správania sa vo svete finančných, prírodných i ľudských zdrojov.
- Identifikovať jednoduché technické problémy a navrhnúť jednoduché spôsoby ich riešenia.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

- Uvedomiť si potrebu zlepšovania vlastných technických a digitálnych zručností vrátane oblasti umelej inteligencie a aktívne vyhľadávať cesty na ich rozvoj.
- Poznať svoje silné a slabé stránky a uplatniť ich pri plánovaní krokov v rámci svojho kariérového rozvoja.

5.1 ČLOVEK A SVET PRÁCE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci získali základnú technickú gramotnosť – spoznali materiály a technické zariadenia, osvojili si prvé pracovné zručnosti a bezpečnostné návyky, rozvíjali tvorivosť pri jednoduchých výrobkoch, porozumeli významu práce a vytvárali si pozitívny vzťah k technike a pracovným činnostiam.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Poznať vlastnosti a možnosti využitia prírodných, technických a odpadových materiálov.
- Dodržiavať osvojené základné pravidlá bezpečnosti pri práci.
- Zhotoviť jednoduché výrobky podľa postupu/návodu s pomocou učiteľa.
- Uplatniť kreativitu, motiváciu a zodpovednosť pri práci na vlastnom nápade.
- Pomenovať základné technické zariadenia a dopravné prostriedky.
- Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby. 7. Porozumieť zmenám v pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a súčasnosti.
- Porozumieť významu práce a rozpoznať jej hodnoty.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

ČLOVEK A SVET PRÁCE 1. ročník	
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Samostatne vyrobiť jednoduchý predmet, podľa pokynov učiteľa. Pripraviť pracovné prostredie, nástroje, pomôcky a materiál na výrobu jednoduchého predmetu, podľa pokynov učiteľa. Upratať pracovné prostredie po výrobe jednoduchého predmetu.
	Poznať základné pravidlá BOZP pre daný pracovný postup, potrebné materiály a pracovné nástroje a pomôcky.
	Vymenovať známe domáce spotrebiče/technické stroje/dopravné stroje/budovy/objekty/konštrukcie.
	Skonštruovať jednoduchý predmet pomocou stavebnice, podľa predlohy.
	Vymenovať a opísať tri známe pracovné činnosti a profesie.
	Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA	Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti bez porovnávania sa s výstupmi AI.
	Identifikovať pracovnú činnosť, pracovné prostredie, pracovný predmet.
	Jednoducho a primerane veku opísať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov.
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Opísať svoje záľuby.
	Porozumieť zadanej úlohe a pokynom učiteľa pre návrh jednoduchého produktu.
	Dodržiavať učiteľom zadané pokyny pre návrh jednoduchého produktu.
	Identifikovať, s pomocou učiteľa, pracovné nástroje, pomôcky a materiál, potrebné na výrobu jednoduchého produktu.
	Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne.
	Identifikovať základné ľudské potreby (potreby prežitia): jedlo, teplo, spánok, vzduch, svetlo, voda).
	Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.

ČLOVEK A SVET PRÁCE 1. ročník		
KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Poznávanie vlastností a	Rozdiely v spracovaní vybraných modelovacích materiálov.
		Tvrdosť, povrch a pôvod vybraných prírodných a technických materiálov.

	možností využitia prírodných, technických a odpadových materiálov	Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu.
		Vzhľad, povrch a hrúbka rôznych druhov papiera: kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci.
		Vlastnosti kovových a nekovových súčiastok: hmotnosť, ohybnosť, magnetickosť.
		Rozdiely v spracovaní vybraných modelovacích materiálov.
		Tvrdosť, povrch a pôvod vybraných prírodných a technických materiálov.
		Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu.
		Vzhľad, povrch a hrúbka rôznych druhov papiera: kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci.
		Vlastnosti kovových a nekovových súčiastok: hmotnosť, ohybnosť, magnetickosť.
		Rozdiely v spracovaní vybraných modelovacích materiálov.
		Tvrdosť, povrch a pôvod vybraných prírodných a technických materiálov.
		Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu.
		Vzhľad, povrch a hrúbka rôznych druhov papiera: kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci.
		Vlastnosti kovových a nekovových súčiastok: hmotnosť, ohybnosť, magnetickosť.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA		Záľuby a špecifické zručnosti ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech a kariéru.
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Spolupráca na spoločnom nápade.
		Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
		Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.
		Spolupráca na spoločnom nápade.
		Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
		Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.
		Spolupráca na spoločnom nápade.
		Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
		Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.
	Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Peniaze ako nositeľ hodnoty a prostriedok na výmenu za tovary a služby.

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

ČLOVEK A SVET PRÁCE, 2. ročník	
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Spolupracovať v skupine na výrobe jednoduchého predmetu, podľa pokynov učiteľa. Prezentovať vyrobený jednoduchý predmet samostatne alebo v skupine. Dodržiavať pri výrobe jednoduchého predmetu pravidlá BOZP.
	Opísať využitie a prínos známych domácich spotrebičov/technických strojov/dopravných strojov. Skonštruovať domáce spotrebiče/technický stroj/dopravný stroj pomocou stavebnice, podľa vlastnej predstavy. Opísať objekt konštruovaný podľa vlastných predstáv. Porovnať objekt konštruovaný podľa vlastných predstáv s objektmi konštruovanými spolužiakmi.
	Identifikovať základné pracovné činnosti a profesie v obci a regióne. Porozumieť, že učebná činnosť je druhom práce. Opíšiť priebeh svojej učebnej činnosti (kedy sa učí, kde sa učí, ako dlho sa učí, s kým sa učí, čo k tomu potrebuje, ako učenie prebieha).
	Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.
	Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti bez porovnávania sa s výstupmi AI.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA	Rozlíšiť vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Porovnať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov.
	Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre učiteľom zadané povolanie/zamestnanie. Pomenovať svoje schopnosti, zručnosti a doterajšie úspechy (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.).
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Prezentovať v skupine vlastný návrh jednoduchého produktu. Pozorne vypočuť návrhy jednoduchého produktu ostatných členov skupín. S rešpektom dosiahnuť kompromisný návrh jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín (neprimerane sa nepresadzovať, nezostávať v úzadí). Dohodnúť sa na kompromisnom návrhu jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín.
	Identifikovať, s pomocou učiteľa, čas potrebný na výrobu jednoduchého produktu. Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne. Opísať jednoduchý produkt (kvalitu, vizuálne prevedenie, aké má časti, na čo slúži, akú má odolnosť a pod.).

	Porozumieť medzi fyzickou a duševnou rozdielnou prácou.
	Posúdiť, ktoré základné ľudské potreby je možné naplniť zadarmo a za ktorých naplnenie treba zaplatiť.
	Identifikovať základné finančné náklady človeka (jedlo, oblečenie, nájom, hygiena a pod.).
	Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.

ČLOVEK A SVET PRÁCE, 2. ročník		
KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických a odpadových materiálov	Využitie prírodných a technických materiálov.
		Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu.
		Tepelnoizolačné, absorpčné, pevnostné a okolnostné vlastnosti textilu.
		Jednoduchý steh (napr. predný, zadný) pri šití textilu v rámci tvorivej činnosti.
		Kategorizácia plastov podľa vlastností a použitia.
		Informácie o plastoch uvádzané na obaloch výrobkov.
		Základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu.
	Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
		Základné časti jednoduchých dopravných prostriedkov a vykonanie údržby. (napr. dofúkanie pneumatík, kontrola brzdy).
		Funkcia vybraných technických zariadení v domácnosti.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA	Konštruovanie	Porovnanie technických zariadení z minulosti a súčasnosti, výhody a nevýhody spôsobov dopravy tovaru.
		Konštrukcia jednoduchého modelu.
		Charakteristika vybraných povolání podľa základných kategórií; a ich typická pracovná náplň.
		Význam práce pre človeka a rodinu.
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia.
		Návrh, príprava a výroba/konštrukcia nápadu.
		Spolupráca na spoločnom nápade.
		Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
	Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.
		Recyklácia, zálohovanie, upcyclácia a minimalizácia odpadov ako súčasť zodpovedného správania.

	Vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastníť.
	Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

ČLOVEK A SVET PRÁCE, 3. ročník	
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. Reprodukovat' pracovný postup výroby jednoduchého predmetu.
	Opísať využitie a prínos známych budov/objektov/konštrukcií. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov. Opísať postup konštruovania podľa vlastných predstáv. Verbálne zhodnotiť kvalitu a vizuálne prevedenie objektu konštruovaného podľa vlastných predstáv a navrhnúť možnosti vylepšenia objektu skonštruovaného podľa vlastných predstáv.
	Spoznať a opísať navzájom súvisiace pracovné činnosti profesie, typickej pre obec a región. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.
	Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.
	Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti bez porovnávania sa s výstupmi AI.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA	Porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni. Identifikovať pracovné činnosti svojho budúceho povolania. Opísať pracovné činnosti svojho budúceho povolania.
	Opísať svoje budúce povolanie/zamestnanie (pracovné činnosti). Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich záľub so svojim budúcim povolaním/zamestnaním. Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla. Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre svoje budúce povolanie/zamestnanie. Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich schopností, zručností a doterajších úspechov (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.) so svojim budúcim povolaním/zamestnaním.

PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Navrhnuť zlepšenie svojej budúcej spolupráce v skupine.
	Na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt.
	Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. Opísať výrobu jednoduchého produktu (kedy, kde, ako dlho, kto mu pomáhal, čo k tomu potreboval, ako to prebiehalo, aké prekážky prekonal, aký úspech).
	Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.
	Porozumieť mzde, ako odmene za vykonávanú prácu.
	Porozumieť mzde, ako základnému ekonomickému dôvodu, pre ktorý ľudia pracujú (slúžia na úhradu základných finančných nákladov).
	Identifikovať ďalšie základné (ekonomické, spoločenské, osobné) dôvody, pre ktoré ľudia pracujú (mzda/dôchodok, uznanie, zmysel, aktivita, sebarealizácia, užitočnosť, rozvoj, kontakty, socializácia, časový režim, osobná identita, tvorba hodnôt).
	Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.

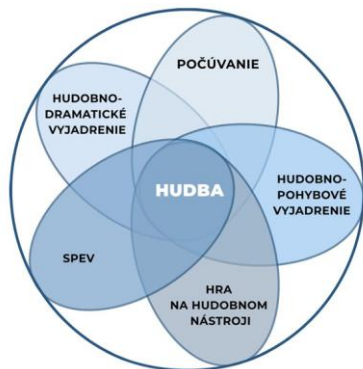
ČLOVEK A SVET PRÁCE, 3. ročník		
KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
TECHNIKA	Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických a odpadových materiálov	Vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov.
		Základné suroviny na výrobu papiera a princíp recyklácie.
		Základné druhy textilu a ich označovanie na etiketách.
		Odpor dreva pri spracovaní v závislosti od smeru vlákien.
		Základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu.
		Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave Konštruovanie	Funkcia vybraných technických zariadení v domácnosti.
		Porovnanie technických zariadení z minulosti a súčasnosti, výhody a nevýhody spôsobov dopravy tovaru.
		Vybrané druhy budov, objektov a konštrukcií v bezprostrednom okolí žiaka.
		Princípy tvorby jednoduchých priestorových objektov a konštrukcií.
KARIÉROVÁ VÝCHOVA		Konštrukcia jednoduchého modelu.
		Charakteristika vybraných povolání podľa základných kategórií; a ich typická pracovná náplň.
		Význam práce pre človeka a rodinu.
		Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia.

PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ	Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu.
	Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Mzda ako odmena za prácu.
		Peniaze ako prostriedok na uspokojovanie základných potrieb, vzťah medzi materiálnymi potrebami a finančnými možnosťami.
		Vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastniť.
		Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.

6 VZDELÁVACIA OBLASŤ UMENIE A KULTÚRA

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra umožňuje žiakom spoznávať svet prostredníctvom rôznych foriem umenia a rozvíja ich po stránke poznávacej,

emocionálnej aj tvorivej. Podporuje tvorivosť, sebavyjadrenie, vlastnú identitu a schopnosť vnímať a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť. Prostredníctvom hudobnej a výtvarnej výchovy žiaci objavujú rôzne druhy umenia, experimentujú, tvoria, interpretujú a reflektujú svoju tvorbu. Zároveň si rozvíjajú umeleckú gramotnosť, pozitívny vzťah k umeniu a kultúre a získavajú záujem o umelecké a kultúrne dianie. Komponentmi vyučovacieho predmetu Hudobná výchova sú **spev, hra na hudobnom nástroji, počúvanie hudby, hudobno-pohybové vyjadrenie hudby a hudobno-dramatické vyjadrenie hudby**.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- Využívať schopnosti, zručnosti a návyky v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického vyjadrovania na napĺňanie vlastných kultúrnych potrieb.
- Diskutovať o rôznorodých hudobných obsahoch.
- Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti a súčasnosti rôznych etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
- Chrániť a oceňovať hudobné dedičstvo Slovenska aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
- Používať hudobné pojmy a poznatky z hudobnej teórie a histórie pri interpretácii a tvorbe hudby.
- Zodpovedne využívať digitálne technológie a médiá na tvorbu, zdieľanie a estetickú hudobnú komunikáciu.
- Mať rozvinutú tvorivosť, empatiu, spoluprácu, sebareflexiu a zodpovednosť pri prijímaní, tvorbe a vyjadrovaní hudby v osobnom aj spoločenskom živote.
- Uvedomovať si význam hudby pre sebarealizáciu a sebavyjadrenie.

6.1 HUDOBNÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je objavovať zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvania aj vyjadrovania a stvárňovania.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu.
- Objavovať možnosti vlastného hlasu a znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
- Spievať rôznorodé piesne s inštrumentálnym sprievodom aj bez neho.
- Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
- Identifikovať a aplikovať základné vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a hudobno-dramatickom vyjadrovaní hudby.
- Vyjadriť hudobný a mimohudobný obsah počúvanej aj produkovanej hudby.
- Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu prostriedkami hudobnej dramatiky.
- Spolupracovať pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, vyjadriť sa k výsledku vlastnej i skupinovej činnosti.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Hudobná výchova, 1. ročník		
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas. Spievať primerane po melodickej a rytmickej stránke piesne a popevky s jednoduchou melodickou a rytmickou štruktúrou.	Spievanie riekaniek, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.
	Spievať v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom hudobného nástroja (rozumej hra učiteľa) aj a capella.	Elementárne spevácke návyky, spev legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.
	Prirodzená elementárna hlasová technika – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike pri hrách na ozvenu a spev jednoduchých popevkov.	Elementárne spevácke návyky, spev legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.
	Na elementárnej úrovni rytmizovať slová, slovné spojenia, dialogické hry, jednoduché vety a riekanky.	Rytmizovanie a melodizovanie slov.
	Experimentovať so znením vlastného hlasu imitáciou zvukového okolieho sveta, v tvorivých hrách s dychom a hlasom a pri hudobno-dramatickom stvárnení riekaniek.	Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolieho sveta. Tvoriť hlasom odpovede na spievané otázky.
Hra na hudobnom nástroji	Hrať na elementárnom hudobnom nástroji v primeranom čase.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, zvukové hračky.
	Hrať sám na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch.	
	Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja.	
	Spoznať hudobnú symboliku - notové písmo.	
	Imitovať hlasom rôzne zvuky prírody a okolieho sveta.	

	Tvoriť hlasom odpovede na spievané otázky.	
	Vyjadriť náladu mimohudobných obsahov hlasom a pohybom alebo inými zdrojmi zvuku.	
Počúvanie hudby	Identifikovať zvuk a poznať rozdiel medzi zvukom a tónom.	Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby.
		Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.
	Identifikovať (postrehnúť) základné výrazové prostriedky hudby.	Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby.
		Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.
		Na základe farby zvuku identifikovanie ľudských hlasov (detský, mužský, ženský).
	Pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt počúvanej skladby.	Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
	Vnímať rozdiel medzi hudobným prejavom generovaným strojom a vytvoreným človekom.	AI a jej schopnosť generovať hudbu.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Spontánnym pohybom vyjadriť tempo a rytmus počúvanej alebo produkčnej hudby.	Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).
	Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách podľa vzoru.	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
	Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom.	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
	Hrať na tele.	
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Vypočuť spolužiaka pri hudobno-dramatickom stvárňovaní a rešpektovať iné dramatické stvárnenie situácie spolužiakom.	Dramatické stvárňovanie piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Hudobná výchova, 2. ročník		
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas. Spievať primerane po melodickej a rytmickej stránke piesne a popevky s jednoduchou melodickou a rytmickou štruktúrou.	Spievanie riekaniek, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Elementárne spevácke návyky, spev legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.
	Prirodzená elementárna hlasová technika – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike pri hrách na ozvenu a spev jednoduchých popevkov.	
	Spievať v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom hudobného nástroja (rozumej hra učiteľa) aj a capella.	
	Na elementárnej úrovni rytmizovať slová, slovné spojenia, dialogické hry, jednoduché vety a riekanky.	Rytmizovanie a melodizovanie slov.
	Experimentovať so znením vlastného hlasu imitáciou zvukového okolitého sveta, v tvorivých hrách s dychom a hlasom a pri hudobno-dramatickom stvárnení riekaniek.	Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta.
Hra na hudobnom nástroji	Hrať na elementárnom hudobnom nástroji v primeranom čase.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, zvukové hračky.
	Hrať sám na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch.	
	Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja.	
	Spoznať hudobnú symboliku - notové písmo.	

	Imitovať hlasom rôzne zvuky prírody a okolitého sveta.	
	Tvoriť hlasom odpovede na spievané otázky.	
	Vyjadriť náladu mimohudobných obsahov hlasom a pohybom alebo inými zdrojmi zvuku.	
Počúvanie hudby	Identifikovať zvuk a poznať rozdiel medzi zvukom a tónom.	Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby.
	Identifikovať (postrehnúť) základné výrazové prostriedky hudby.	Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.
		Na základe farby zvuku identifikovanie ľudských hlasov (detský, mužský, ženský).
	Pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt počúvanej skladby.	Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
	Vnímať rozdiel medzi hudobným prejavom generovaným strojom a vytvoreným človekom.	
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Spontánnym pohybom vyjadriť tempo a rytmus počúvanej alebo produkčnej hudby.	Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).
	Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách podľa vzoru.	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
	Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom.	
	Hrať na tele.	
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Vypočuť spolužiaka pri hudobno-dramatickom stvárňovaní a rešpektovať iné dramatické stvárnenie situácie spolužiakom.	Dramatické stvárňovanie piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Hudobná výchova, 3. ročník		
KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.	Spievanie hlasových modelov, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.
	Prirodzená elementárna hlasová technika – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike a zrozumiteľnej artikulácii a hlasový začiatok, legato pri spevoch rôznych piesní.	Tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.
	Pri speve v kolektíve a v menšej skupine (a capella/so sprievodom hudobného nástroja, jedného alebo viacerých elementárnych hudobných nástrojov) zjednocovať spoločný spev, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Pri speve v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom hudobného nástroja zachovať melodickú líniu a prispôbiť sa spevu skupiny.	Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika.
	Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri experimentovaní, improvizácii, v tvorivých hrách s hlasom.	
	Rytmizovať a melodizovať reč v tónovom priestore so-la-so-fa-mi-re-do podľa gesta ruky.	Rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.	

Hra na hudobnom nástroji	Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: regionálne detské ľudové hudobné nástroje, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál.
	Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah.	
	Orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise. Porozumieť notovému zápisu a hrať podľa notového zápisu.	
Počúvanie hudby	Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti.	Aktívne počúvanie rôznorodej hudby.
	Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby.	Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby.
	Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.	Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv.
	Vnímať rozdiel medzi hudobným prejavom generovaným strojom a vytvoreným človekom.	AI a tvorba hudby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Pohybom stvárniť vyjadrovacie prostriedky a pocity z počutej alebo produkovanej hudby.	Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
	Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách.
	Hrať na tele.	Pohybové stvárňovanie charakteru, formy, tempa, metra, rytmu a dynamiky hudby. Spontánny voľný a koordinovaný pohyb.
Hudobno-dramatické	Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám.	Uplatňovanie mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.

vyjadrenie hudby	Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky. Experimentovať s hlasom pri tvorbe rôznych melódií. Rozvíjať tvorivý hudobný dialóg spevom aj hrou na elementárne hudobné nástroje.	Uplatňovanie mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.
	Stváriať obsah, dej, náladu a charakter rôznorodého hudobného a nehudobného materiálu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi a inými zdrojmi zvuku.	Uplatňovanie mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.
	Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	Zvukomaľba spevom, pohybom, elementárnymi hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, zvukmi generovanými AI.

6.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova rozvíja cítenie, myslenie, tvorivosť a sebaujavenie žiaka a zároveň ho uvádza do sveta vizuálnej kultúry, ktorá je významným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Prostredníctvom vnímania, experimentovania, tvorby a reflexie si žiaci rozvíjajú výtvarné a vizuálne myslenie, fantáziu, emocionálne prežívanie a schopnosť vyjadrovať svoje predstavy, skúsenosti a pocity. Dôležitým cieľom je rozvoj vizuálnej gramotnosti – schopnosti vnímať, porozumieť a používať vizuálny jazyk a vytvárať vlastné výtvarné prejavy. Výtvarná výchova zároveň podporuje čitateľskú, digitálnu, AI, sociálnu a emocionálnu gramotnosť. Žiaci sa primerane veku oboznamujú aj s digitálnymi technológiami, autorskými právami a etickým používaním AI. Predmet rešpektuje individualitu, vývinové osobitosti a nadanie každého žiaka a vytvára priestor na objavovanie vlastnej jedinečnosti i rozmanitosti sveta.

Štruktúru vyučovacieho predmetu výtvarná výchova tvoria 3 komponenty: výtvarný jazyk a komunikácia, umenie a vizuálna kultúra, tvorivá osobnosť. Jednotlivé komponenty sa delia na výkonové a obsahové štandardy, ktoré tvoria dynamický celok. Vzájomne sa prekrývajú, rozvíjajú a dopĺňajú. Sú formulované tak, aby zmysluplne gradovali v cykloch vzhľadom na funkčnosť vzťahov medzi cieľmi, výkonmi a obsahmi.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
- Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
- Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- Samostatne, kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami a rozumieť ich dôležitosť.
- Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
- Reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávanie Výtvarná výchova 5 výsledkov umeleckej tvorby.
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

Hlavným **cieľom 1. cyklu** je, aby si žiak osvojil, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky a využívať ich pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
- Vyjadriť sa prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou.
- Použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy pri tvorivej činnosti.
- Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
- Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
- Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
- Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť prežívania.

1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Komp onent	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia
	Žiak vie/dokáže: • Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. • Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra
	Žiak vie/dokáže: • Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia. • Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu.
Tvorivá osobnosť	Komponent Tvorivá osobnosť
	Žiak vie/dokáže: • Výtvarne reagovať na emócie a pocity. • Reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu. • Počas tvorivého procesu pracovať v skupine.

Komponent	Obsahový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia
	- výtvarné vyjadrovacie prostriedky - prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie; - výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety; - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov – kresba, maľba, - výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode; - tvorenie dočasných a procesuálnych prác.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra
	- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry; - objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov: čiara, škvrna, tvar, farba, plocha a kompozičných princíпов: rytmus, symetria, farebný a tvarový kontrast v dielach zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov;
Tvorivá osobnosť	Komponent Tvorivá osobnosť
	- tvorenie kolektívnych prác; - vyjadrenia pocitov a emócií v umení a vizuálnej kultúre; - základné postupy reflexie pri tvorbe a vnímaní umeleckého diela.

2.
ročník
Rozsah

2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Komp onent	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia Žiak vie/dokáže: - Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. - Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov. - Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra Žiak vie/dokáže: - Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia. - Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. - Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. - Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.
Tvorivá osobnosť	Komponent Tvorivá osobnosť Žiak vie/dokáže: - Výtvarne reagovať na emócie a pocity. - Reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu. - Počas tvorivého procesu pracovať v skupine.

Komponent	Obsahový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia
	- výtvarné vyjadrovacie prostriedky - prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie; - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi; – výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel. - výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode; - rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho, AI generovaného obsahu.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra
	- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry; - vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života; - objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov: čiara, škvrna, tvar, farba, plocha a kompozičných princípov: rytmus, symetria, farebný a tvarový kontrast v dielach zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov; - návšteva múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru vrátane ich virtuálnych alternatív; - uvedomenie si existencie AI generovaných obrázkov alebo videí;
Tvorivá osobnosť	Komponent Tvorivá osobnosť
	- tvorenie kolektívnych prác; - vyjadrenia pocitov a emócií v umení a vizuálnej kultúre; - tvorba výtvarného portfólia; - základné postupy reflexie pri tvorbe a vnímaní umeleckého diela.

3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok.

Komponent	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia
	Žiak vie/dokáže: - Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. - Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov. - Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra
	Žiak vie/dokáže: - Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia. - Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. - Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. - Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy kultúrnej inštitúcie z obce a regiónu. - Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.
	Komponent Tvorivá osobnosť

Tvorivá osobnosť	Žiak vie/dokáže: • Výtvarne reagovať na emócie a pocity. • Reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu. • Počas tvorivého procesu pracovať v skupine.
Komponent	Obsahový štandard
Výtvarný jazyk a komunikácia	Komponent Výtvarný jazyk a komunikácia
	- výtvarné vyjadrovacie prostriedky - prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie; - výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety; - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi; – výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel. - výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode; - tvorenie dočasných a procesuálnych prác; - rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho, AI generovaného obsahu.
Umenie a vizuálna kultúra	Komponent Umenie a vizuálna kultúra
	- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry; - vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života; - návšteva múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru vrátane ich virtuálnych alternatív; - objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie; - uvedomenie si existencie AI generovaných obrázkov alebo videí; - reklama v rôznom prostredí.
Tvorivá osobnosť	Komponent Tvorivá osobnosť
	- tvorenie kolektívnych prác; - vyjadrenia pocitov a emócií v umení a vizuálnej kultúre; - tvorba výtvarného portfólia; - základné postupy reflexie pri tvorbe a vnímaní umeleckého diela.

7 VZDELÁVACIA OBLASŤ ZDRAVIE A POHYB

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja zdravotnú a pohybovú gramotnosť žiakov. Vedie ich k osvojovaniu vedomostí, zručností a postojov potrebných pre zdravý životný štýl, pravidelný pohyb a šport. Žiaci spoznávajú význam pohybovej aktivity pre telesné a duševné zdravie, účinky cvičenia na ľudský organizmus a rozvíjajú svoje pohybové schopnosti a zručnosti. Učia sa rešpektovať svoje individuálne možnosti a limity, spolupracovať s ostatnými a vytvárať si pozitívny vzťah k pohybu a aktívnemu tráveniu voľného času. Vzdelávacia oblasť podporuje sociálny, emočný, intelektuálny a etický rozvoj žiakov. Súčasťou je aj získavanie základných vedomostí a zručností v oblasti bezpečnosti, ochrany zdravia a zvládania situácií ohrozujúcich život. Aktivity sa realizujú najmä v predmete telesná a športová výchova, ale aj prostredníctvom každodenných pohybových aktivít, kurzov a činností školského klubu detí v rámci konceptu aktívnej školy.

Komponenty vzdelávacej oblasti:

- Zdravie a životný štýl
- Pohybové kompetencie
- Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
- Šport a pohybová aktivita
- Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva
-

Ciele vzdelávacej oblasti

- Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu.
- Hodnotiť vplyv pohybu na telesné a duševné zdravie.
- Vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času a prostriedok sebarozvoja.
- Pomenovať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu.
- Mať rozvinuté pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami.
- Mať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

–

7.1 TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci chápali význam pohybu pre svoje zdravie a vnímali ho ako prirodzenú súčasť každodenného života. Rozvíjajú svoju telesnú zdatnosť, pohybové schopnosti a základné pohybové zručnosti. Učia sa dodržiavať pravidlá, chápať význam fair-play, spolupracovať a rešpektovať ostatných. Zároveň si osvojujú zásady ochrany vlastného zdravia a bezpečnosti a zdravia iných.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus 1.

- Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.
- Ovládať základné pohybové zručnosti.
- Mať primerane rozvinuté všeobecné pohybové schopnosti.
- Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.
- Označiť rozpoznanú ohrozujúcu situáciu.
- Privolať a poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.
- Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

1. ročník – 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2+1 vyučovacie hodiny týždenne – 99 vyučovacích hodín za školský rok

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete Telesná a športová výchova.

<i>Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus</i> ZDRAVIE A POHYB <i>Telesná a športová výchova</i>				
Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL				
Výkonový štandard		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Žiak vie/Dikáže		
		Vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie.	Vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie.	
		Predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.	Rozlišovať správne a chybné držanie tela.	Rozlišovať správne a chybné držanie tela.

	Predviest' aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.	Predviest' aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.	Predviest' aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.
	<i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť zdravý (ako sa cítim, keď som zdravý).</i> <i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť chorý (ako sa cítim, keď som chorý).</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa zdravé a nezdravé potraviny.</i> <i>Porozumieť významu dodržiavania základných hygienických pravidiel.</i> <i>Dodržiavať umývanie rúk po použití toalety, po príchode z exteriéru a pred jedlom.</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa nesprávne držanie tela.</i> <i>Zopakovať cvičenie pre správne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i>	<i>Jednoducho popísať ako sa stará o svoje zdravie (o hygienu tela, o pravidelný pohyb, aké nosí oblečenie, ako sa stravuje).</i> <i>Vybrať z určitej skupiny potravín 1 zdravú a 1 nezdravú potravinu.</i> <i>Vysvetliť, prečo je vhodné sa pred a po vykonaní pohybovej aktivity (potenie) prezliecť. Vysvetliť, prečo je vhodné sa po vykonaní pohybovej aktivity umyť alebo osprchovať.</i> <i>Predviest' správne aj nesprávne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Predviest' cvičenie pre správne držanie tela v správnej technike.</i>	Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. <i>Identifikovať dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu a nedostatočnej hygieny.</i> <i>Vysvetliť dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu, nedostatočnej hygieny.</i> Identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny. <i>Vymenovať 3 zdravé a 3 nezdravé potraviny.</i> <i>Opísať 3 zdravé potraviny a 3 nezdravé potraviny.</i> Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. <i>Nosiť na pohybovú aktivitu (TŠV) čisté a hygienické oblečenie.</i> <i>Dodržiavať základné hygienické pravidlá po cvičení.</i> Rozlišovať správne a chybné držanie tela. <i>Vysvetliť dôsledky dlhodobého nesprávneho držania tela (bolesti chrbta, bolesti končatín).</i> <i>Ukázať správne držanie tela v stojí a v sede.</i> Predviest' aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.

Obsahový štandard		• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 1 zdraviu prospešnú potravinu), pohyb a odpočinok v dennom režime, • hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad, • organizácia cvičenia, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.	• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 2 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, • organizácia cvičenia, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 1 cvičenie).	• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 3 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, • organizácia cvičenia, • dopomoc pri cvičení, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 2 cvičenia).
		Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Žiak vie/Dokáže		
		Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.
		Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.
				Pomenovať športové aktivity, pohyb v prírode, ktoré digitálne technológie a AI nedokážu nahradiť.
		Porozumieť významu testovania pohybovej výkonnosti. Zúčastniť sa testovania pohybovej výkonnosti. Jednoducho vysvetliť dôležitosť cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu. Aktívne sa zúčastňovať cvičení pre dosiahnutie zlepšenia svojho výkonu.	Porozumieť významu zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti. Identifikovať s pomocou učiteľa fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie). Identifikovať s pomocou učiteľa podstatu zmeny farby pokožky pri pohybe (sčervenanie).	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti Identifikovať s pomocou učiteľa vlastné individuálne dispozície pre dosiahnutie výkonu. Identifikovať s pomocou učiteľa význam zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti ako dôležitého zdravotného faktora.

		Porozumieť významu cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu. Zúčastniť sa jednej pohybovej hry na hodinách TŠV.	Porozumieť pravidlám základných pohybových hier. Vysvetliť pravidlá jednej pohybovej hry.	Dosiahnuť individuálne zlepšenie vlastnej telesnej zdatnosti. Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Vymenovať 2 fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie). Identifikovať s pomocou učiteľa význam cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu. Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností. Predviesť dve vybrané pohybové hry na základe vlastnej preferencie.
Obsahový štandard		Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, súťaže, prekážkové dráhy).	- Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov, - pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností - štafety.
Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Žiak vie/dokáže:		
		Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.	Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.
		Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.	Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.	Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.
		Vykonať jednoduché úpolové cvičenia.	Vykonať jednoduché úpolové cvičenia.	

		Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre.	Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre.	Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre.
			Vykonať základné gymnastické cvičenia a tvary v rôznych obmenách.	Vykonať základné gymnastické cvičenia a tvary v rôznych obmenách.
		Reagovať na základné povely.	Reagovať na základné povely.	Reagovať na základné povely.
		Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí.	Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí.	Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí.
		Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou	Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou	Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou
		<i>Zúčastniť sa poradových cvičení podľa pokynov. Reagovať na zmeny v priestore (rad, zástup, kruh).</i> <i>Zopakovať ukážku behu podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Zopakovať ukážku skoku znožmo z miesta podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Predviesť kolísku a kotúl' vpred s pomocou učiteľa.</i> <i>Predviesť ľah vnesmo a stojku na lopatkách.</i> <i>Zúčastniť sa jednoduchých úpolových cvičení podľa ukážky učiteľa (preťahovanie lanom, odporové cvičenia vo dvojiciach).</i> <i>Poznať správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky) podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Rytmicke správne imitovať pohyb tela podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Zopakovať vybrané základné plavecké zručnosti (ponáranie, splývanie, dýchanie, atď) podľa ukážky.</i>	<i>Vykonať stoj, drep, kľak, sed, ľah podľa pokynov.</i> <i>Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela.</i> <i>Zopakovať ukážku hodu loptičkou podľa ukážky učiteľa.</i> <i>V správnej technike predviesť skok znožmo z miesta.</i> <i>Predviesť kotúl' vpred v rôznych obmenách a väzbách.</i> <i>Vymenovať aspoň 2 úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).</i> <i>Predviesť správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky).</i> <i>Predviesť manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha).</i> <i>Rytmicke správne zladať pohyb tela s hudobným rytmom.</i> <i>Predviesť ukážku bicyklovania, kolobežkovania, prípadne iného sezónneho športu.</i>	<i>Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely.</i> <i>Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela.</i> <i>Vykonať základné polohy tela a jeho častí v správnej technike.</i> <i>Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou</i> <i>Zopakovať ukážku skoku do diaľky podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Poznať rozdiel medzi rýchlym a vytrvalostným behom.</i> <i>Rozlíšiť rýchly a vytrvalostný beh.</i> <i>V správnej technike predviesť skok do diaľky.</i> <i>Využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách</i> <i>Predviesť cvičenie na náradí (lavička, rebrina, mostík) podľa pokynov učiteľa.</i>

		<i>Predviest' ukážku vybraných základných plaveckých zručností (ponáranie, splývanie, dýchanie, atď').</i> <i>Bezpečne sa pohybovať vo vodnom a športovom prostredí.</i> <i>Predviest' techniku jedného plaveckého spôsobu alebo sezónneho športu.</i> <i>Identifikovať výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne.</i> <i>Poznať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i> <i>Zvládnuť turistiku v ľahšom rovinatom teréne (poldeň).</i>	<i>Rozlíšiť výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne.</i> <i>Opísať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i> <i>Zvládnuť turistiku v ľahšom kopcovitom teréne (poldeň).</i> <i>Dodržiavať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i>	<i>Predviest' kotúl' vpred, kotúl' vzad v rôznych obmenách a väzbách.</i> <i>Predviest' jednoduchú gymnastickú zostavu s využitím kotúl'ov, stojky na lopatkách a váhy predklonmo.</i> <i>Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia</i> <i>Vo dvojici predviest' ukážku dvoch úpolových cvičení.</i> <i>Poznať úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).</i> <i>Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre</i> <i>Zopakovať manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha) podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej pohybovej hre (hádzanie, chytanie, strel'ba).</i> <i>Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej športovej hre (vedenie lopty, strel'ba).</i> <i>Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou</i> <i>Tanečnými prvkami improvizovať na hudobný motív.</i> <i>Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít</i> <i>Predviest' ukážku bicyklovania, kolobežkovania, skateboarding, prípadne iného sezónneho športu.</i> <i>Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach</i>
--	--	---	--	--

Obsahový štandard				Zvládnuť turistiku v stredne náročnom kopcovitom teréne (celý deň).
		- Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore, - lokomotné zručnosti – beh rýchly, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, - gymnastika –gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka), - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, - cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností.	- Rytmické cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky, - cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade. - manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (lopta, stuha, obruč, , švihadlo, a pod.), lezecké a prekážkové dráhy, - lokomotné zručnosti - beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta, - gymnastika –gymnastické cvičenia.	- Úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory), - manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (krátka tyč, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy, - lokomotné zručnosti - bežecká abeceda, beh vytrvalostný, hod plnou loptou, - gymnastika –gymnastické cvičenia.
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Žiak vie/dokáže:		
		Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti.	Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti.	Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti.
		Zhodnotiť svoj výkon a aktivitu počas pohybovej alebo športovej aktivity.	Zhodnotiť svoj výkon a aktivitu počas pohybovej alebo športovej aktivity.	Zhodnotiť svoj výkon a aktivitu počas pohybovej alebo športovej aktivity.
		Uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach.	Uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach.	Uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach.

			Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a uviesť príklady slovenských športovcov – olympionikov.	Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a uviesť príklady slovenských športovcov – olympionikov.
		Poznať základné pravidlá vybraných športových hier. Spolupracovať v tíme pri hre športových hier. Poznať pravidlá fair play (pocitivej hry). Poznať pojem olympiáda. Vysvetliť pojem olympiáda.	Dodržiavať základné pravidlá vybraných športových hier (po upozornení učiteľom). Identifikovať, ak niekto nedodržiava pravidlá športových hier. Rešpektovať súperov pri hre športových hier. Vysvetliť dôležitosť dodržiavania pravidiel fair play. Dodržiavať pravidlá fair play. Poznať olympijské symboly (znak, hymna, oheň, farby, heslo). Vymenovať aspoň jeden olympijský symbol. Identifikovať najznámejších slovenských olympionikov.	Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti Chápať výhru a prehru pri hre športových hier. Prijatť výhru a prehru pri hre športových hier. Uplatňovať zásady fair – play pri hre a športových činnostiach Identifikovať dôsledky a sankcie nedodržiavania pravidiel fair play. Vysvetliť dôsledky a sankcie v prípade nedodržania pravidiel fair play. Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov Vymenovať aspoň troch slovenských olympionikov. Vlastnými slovami vyjadriť olympijské motto. Vedieť kedy a kde sa koná najbližšia olympiáda.
Obsahový štandard		Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom.	Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.	Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus.
Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník

		Žiak vie/dokáže:		
			Poskytnúť prvú pomoc na vekuprimeranej úrovni.	Poskytnúť prvú pomoc na vekuprimeranej úrovni.
		Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.
			Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
		Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.	Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.	Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.
		Identifikovať základné život ohrozujúce stavy. Pozorovať ukážky poskytovania prvej pomoci pri základných život ohrozujúcich stavoch. Identifikovať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva. Vlastnými slovami opísať dve situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva. Poznať tiesňovú linku 112 (zjednotené celoeurópske tiesňové telefónne číslo). Poznať ďalšie tiesňové linky (158, 155, 150). Poznať základné pravidlá cestnej premávky. Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Vymenovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole.	Vlastnými slovami pomenovať život ohrozujúce stavy. Poznať základné postupy poskytovania prvej pomoci. Opísať jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci. Identifikovať dôvody použitia tiesňovej linky 112. Identifikovať dôvody použitia ďalších tiesňových liniek (158, 155, 150). Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Vymenovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí.	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni Predviesť jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci v skupine. Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva Vlastnými slovami opísať 1 dôvod na použitie vybratej tiesňovej linky. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov Zúčastniť sa cvičenia pravidiel cestnej premávky na dopravnom ihrisku. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života Uviesť príklady ohrozenia zdravia alebo života v školskom alebo v mimoškolskom

		<i>Poznať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).</i>	<i>Opísať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).</i>	<i>prostredí, v ktorých je potrebné použiť číslo zjednotenej tiesňovej linky (112) .</i>
Obsahový štandard		- Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v okolí školy, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), - význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, - prvá pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom).	- Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v rámci mesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), - význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, poznanie svojich schopností, - simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (požiar), - základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (povodeň), - prvá pomoc pri drobných poraneniach (uštipnutie hadom).	- Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), - význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, - základné pravidlá cestnej premávky, - simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (autonehoda), - základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (zemetrasenie), - prvá pomoc pri drobných poraneniach (úpal, popálenina).

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

8 AI PRIEREZOVÁ GRAMOTNOSŤ pre 1. CYKLUS

Charakteristika

Integrácia umelej inteligencie (AI) ako prierezovej témy do vzdelávacích oblastí nového kurikula

AI prierezová gramotnosť dopĺňa učebné osnovy v súlade s potrebami moderného primárneho vzdelávania. Dôraz sa kladie na bezpečné, etické a veku primerané používanie technológií, pričom primárnu hodnotu má rozvoj skutočného sveta, tvorivosti a medziľudských vzťahov. AI gramotnosť (AIG) zahŕňa tieto **komponenty**: Princípy fungovania AI, Tvorba a spolupráca s AI, Kritické myslenie, Zodpovednosť a bezpečnosť, Identita a digitálna rovnováha.

Vzdelávacie ciele pre 1. cyklus

- Rozpoznanie technológií: Rozpoznať technológie, ktoré využívajú AI a uviesť príklady ich použitia v bežnom živote.
- Princípy strojového učenia: Opísať základné princípy strojového učenia na jednoduchom príklade – vie, že stroje sa učia z dát a vnímajú svet pomocou senzorov.
- Interakcia s AI: Formulovať jednoduché zadania pre AI chatbota pod dohľadom učiteľa.
- Obozretnosť a kritický odstup: Nepripisovať AI ľudské vlastnosti a pristupovať k nej obozretne a primerane.
- Hodnota skutočného sveta: Oceňovať hodnotu skutočného sveta a medziľudských vzťahov, ktoré AI nedokáže nahradiť.

Bezpečné a etické používanie AI pre 1. cyklus

V 1. cykle sa vzdelávanie v oblasti umelej inteligencie zameriava na osvojenie základných návykov bezpečného správania a etiky. Žiak/žiačka na konci 3. ročníka dokáže:

- Chrániť súkromie: Chápať nutnosť neposkytovať AI nástrojom osobné údaje (meno, adresa, fotografie) a v prípade neistoty či strachu bezodkladne požiadať o pomoc dospelého.
- Dodržiavať pravidlá a férovosť: Rešpektovať školské pravidlá pri práci s AI a otvorene priznávať mieru jej pomoci pri vlastných aktivitách.
- Zachovať ľudský rozmer: Uvedomovať si, že AI je iba nástroj, nemá pocity a nedokáže nahradiť skutočné medziľudské vzťahy, tvorivosť a hodnotu reálneho sveta.

Tabuľka 1: Princípy fungovania AI a Dáta v 1. cykle (Koniec 3. ročníka)

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
Základné pojmy & Rozpoznávanie AI <i>(Komponent 1)</i>	- Rozumieť významu pojmov robot, umelá inteligencia (AI), dáta, senzor. - Na príkladoch rozlíšiť zariadenia/aplikácie s AI od tých bez AI. - Uviesť príklady využitia v bežnom živote (hlasový asistent, odporúčania videí).	Človek a spoločnosť / Človek a príroda / Matematika a práca s informáciami: - Rozhovor v triede: „Kde všade doma alebo v škole stretávame inteligentné zariadenia?“ - Praktická aktivita: Triedenie hračiek na mechanické vs. inteligentné.
Dáta a Procesný model (Vstup – Proces – Výstup) <i>(Komponent 1)</i>	- Rozlíšiť základné typy dát (text, obrázok, zvuk). - Roztriediť objekty do skupín podľa spoločných znakov (vzorov) a vysvetliť princíp učenia AI zo vzorov.	Matematika a práca s informáciami / Umenie a kultúra: Hra na „robotický scanner“: Žiaci ukazujú kartičky so zvieratami a spolužiač (ako počítač) hádajúci na základe vlastností zaradí kategóriu.

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
	• Priradiť základné typy senzorov k ľudským zmyslom (kamera – oko, mikrofón – ucho). • Vysvetliť na príklade, že AI dostáva vstup, spracuje ho a vydá výstup.	• Rozpoznávanie zvukov z prírody (mikrofón ako senzor).

Tabuľka 2: Tvorba, Spolupráca a Kritické myslenie s AI (Koniec 3. ročníka)

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
Tvorba a spolupráca s AI <i>(Komponent 2)</i>	• Formulovať jednoduché slovné zadanie (prompt) a pod dohľadom učiteľa ho zadať do AI nástroja. • Uvedomiť si, že rôzne AI nástroje slúžia na rôzne účely.	Jazyk a komunikácia / Matematika a práca s informáciami: • Spoločná tvorba krátkej rozprávky: Žiaci vymýšľajú postavy a učiteľ diktuje prompt do bezpečného generátora textu. • Diskusia: „Kedy je lepšie nakresliť obrázok ceruzkou a kedy použiť tablet?“

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
	- Rozumieť, že AI reaguje na zadania, ale konečnú zodpovednosť nesie človek. - Využívať AI ako pomocníka pri učení (vysvetlenie učiva, hľadanie inšpirácie).	
Kritické myslenie & Pravdepodobnosť <i>(Komponent 3)</i>	- Uvedomiť si, že AI nie je neomylná a jej odpovede môžu byť nesprávne. - Klást otázky „Je to naozaj tak?“, „Kde si to môžeme overiť?“ (rozvoj opatrnosti). - Uvedomiť si, že pomocou AI možno vytvoriť obrázky alebo videá, ktoré vyzerajú reálne, hoci sú vymyslené.	Človek a spoločnosť / Človek a hodnoty: - Hra na detektívov pravdy: Porovnanie skutočnej fotografie z výletu s obrázkom vygenerovaným počítačom. - Overovanie faktov v detskej encyklopédii.

Tabuľka 3: Zodpovednosť, Bezpečnosť, Identita a Wellbeing (Koniec 3. ročníka)

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
Zodpovednosť a bezpečnosť <i>(Komponent 4)</i>	• Porozumieť, že voči AI nástrojom treba byť obozretný a neposkytovať osobné údaje (meno, adresa, fotky). • V prípade znepokojujúceho správania požiadať o pomoc dospelého. • Dodržiavať dohodnuté školské pravidlá používania AI.	Matematika a práca s informáciami / Človek a spoločnosť: • Tvorba „Pravidiel priateľského a bezpečného robota v našej triede“ (poster na nástenku). • Modelové situácie: Čo urobiť, ak sa na obrazovke objaví niečo zvláštne?
Identita a digitálna rovnováha <i>(Komponent 5)</i>	• Pomenovať vlastnosti jedinečné pre ľudí (emócie, priateľstvo, láska, súcit). • Vysvetliť, že AI nie je živá bytosť, nemá pocity ani želania (nevytvárať si citový vzťah). • Oceňovať hodnotu skutočného sveta – hry vonku, čas s priateľmi, šport, čítanie kníh.	Zdravie a pohyb / Umenie a kultúra / Človek a hodnoty: • Diskusia v kruhu: „Prečo je objatie od kamaráta lepšie ako správa od stroja?“ • Športové a pohybové prestávky bez displejov, pobyt vonku v prírode.

Komponent / Oblasť	Očakávané spôsobilosti na konci 3. ročníka (žiak/žiačka vie / dokáže)	Väzba na vzdelávacie oblasti nového kurikula a praktické príklady
	• Rozpoznať únavu tela a mysle z technológií a uprednostniť aktivity v reálnom svete.	

9 SPÔSOB HODNOTENIA VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV V 1. ROČNÍKU.

Priebežné a záverečné hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov vychádza z výkonových štandardov a minimálnych učebných výstupov stanovených pre 1. cyklus základného vzdelávania.

V predmetoch **slovenský jazyk a literatúra, matematika, človek a príroda a človek a spoločnosť** sa vzdelávacie výsledky žiaka hodnotia **na vysvedčení kombinovanou formou** (známkou a slovným hodnotením).

Klasifikácia známkou vyjadruje celkovú úroveň dosiahnutia požadovaných vzdelávacích výstupov podľa všeobecných kritérií klasifikácie. Slovné hodnotenie poskytuje podrobnejšiu spätnú väzbu o konkrétnych vedomostiach, zručnostiach a schopnostiach žiaka, jeho miere samostatnosti, potrebnej podpore, napredovaní a dosiahnutí stanovených vzdelávacích výstupov.

Slovné hodnotenie sa opiera o kritériá stanovené pre jednotlivé predmety a ich tematické alebo obsahové oblasti. Znamka a slovné hodnotenie sa navzájom dopĺňajú a poskytujú komplexnejší obraz o vzdelávacích výsledkoch žiaka.

Znamka	
1 – výborný	Žiak dosahuje požadované vzdelávacie výstupy na vynikajúcej úrovni. Učivo ovláda samostatne a dokáže získané vedomosti a zručnosti primerane aplikovať v praktických situáciách.
2 – chváľitebný	Žiak dosahuje požadované vzdelávacie výstupy na veľmi dobrej úrovni. Učivo ovláda prevažne samostatne, prípadné nedostatky dokáže s primeranou pomocou odstrániť.
3 – dobrý	Žiak dosahuje základnú úroveň požadovaných vzdelávacích výstupov. Učivo zvláda s čiastočnou podporou učiteľa a získané vedomosti a zručnosti dokáže využívať najmä v jednoduchých a známych situáciách.
4 – dostatočný	Žiak dosahuje minimálnu požadovanú úroveň vzdelávacích výstupov. Učivo zvláda s výraznou podporou učiteľa a získané vedomosti a zručnosti dokáže uplatniť v jednoduchých situáciách.

Školský vzdelávací program – „Sme viac ako vzdelanie. Tvoríme budúcnosť detí.“

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Z dôvodu prehľadnosti, systematickosti a adresnejšieho sledovania rozvoja jednotlivých jazykových a komunikačných schopností žiaka sú kritériá hodnotenia slovenského jazyka a literatúry rozdelené do štyroch vzájomne prepojených oblastí:

1. **Komunikačná interakcia** – sleduje schopnosť žiaka zapájať sa do rozhovoru, reagovať na komunikačného partnera a primerane vyjadrovať svoje potreby, pocity a názory.
2. **Hovorená produkcia** – sleduje schopnosť žiaka ústne sa vyjadrovať, rozprávať, opisovať a prezentovať svoje myšlienky, skúsenosti a zážitky.
3. **Písaná produkcia** – sleduje rozvoj schopnosti písať písmená, slová a jednoduché vety a postupne vytvárať krátke písané prejavy.
4. **Recepcia vecných a umeleckých textov** – sleduje schopnosť žiaka počúvať a čítať primerané texty, porozumieť ich obsahu, vyhľadávať základné informácie a primerane na ne reagovať.

Uvedené oblasti predstavujú vzájomne prepojené súčasti predmetu slovenský jazyk a literatúra a nesledujú sa izolovane. Priebežné aj súhrnné hodnotenie žiaka vychádza z celkového rozvoja jeho jazykových, komunikačných, čitateľských a písomných kompetencií, pričom sa prihliada na jeho individuálne možnosti, napredovanie a mieru dosiahnutia stanovených vzdelávacích výstupov.

Komunikačná interakcia

Známka	Kritériá hodnotenia
1	Samostatne a vhodne používa pozdravy, oslovenia, poďakovanie, ospravedlnenie, prosbu a pranie. Formuluje jednoduché otázky a odpovede, aktívne sa zapája do rozhovoru a vedie jednoduchý dialóg. Pozorne počúva partnera a primerane reaguje. Svoje potreby, pocity a názory vyjadruje zrozumiteľne a primerane situácii.
2	Väčšinou samostatne používa vhodné pozdravy, oslovenia a komunikačné prostriedky. Tvorí jednoduché otázky a odpovede a zapája sa do dialógu. Pri komunikácii sa dopúšťa menších chýb alebo občas potrebuje usmernenie. Väčšinou pozorne počúva a primerane reaguje.
3	Používa základné pozdravy, oslovenia, poďakovanie a ospravedlnenie, často podľa vzoru alebo s pomocou učiteľa. Tvorí jednoduché otázky a odpovede, do dialógu sa zapája s podporou. Na partnera reaguje jednoducho a svoje potreby a pocity vyjadruje základným spôsobom.
4	Po vzorovom príklade pozdraví známeho človeka a reaguje na pozdrav. Na pokyn učiteľa alebo podľa vzoru použije „ďakujem“ alebo „prepáč“. S pomocou učiteľa požiada o informáciu a krátkou vetou na ňu reaguje. Položí jednoduchú otázku podľa vzoru. Pri rozhovore používa známe slová a krátke vety, jednoduché gestá a mimiku.

Hovorená produkcia

Známka	Kritériá hodnotenia
1	Samostatne a zrozumiteľne rozpráva o vlastnej skúsenosti, zážitku alebo udalosti. Rozpráva podľa obrázka a dodržiava časovú postupnosť. Samostatne opisuje predmet, osobu alebo činnosť a používa ucelené vety. Pripraví a prednesie krátky príležitostný prejav, vinš alebo blahoželanie.
2	Väčšinou samostatne rozpráva o zážitku alebo udalosti. Pri rozprávaní podľa obrázka dodržiava základnú časovú postupnosť. Dokáže opísať predmet alebo činnosť a predniesť pripravený krátky prejav. Občas potrebuje pomoc pri formulácii alebo usporiadaní myšlienok.
3	Jednoducho rozpráva o zážitku, udalosti alebo obrázku, často s pomocou otázok alebo obrázkovej osnovy. Opíše základné znaky predmetu alebo činnosti. Tvorí jednoduché vety a pri rozprávaní potrebuje podporu učiteľa.

4	Podľa otázky alebo pokynu vyjadrí krátku jednoduchú vetu. Na základe obrázka alebo otázky vyjadrí, čo vidí alebo počuje. Používa základné pomenovania pri opise toho, čo vidí, počuje alebo čo sa robí. Na základe nácviku dokáže prezentovať krátky pozdrav alebo vinš. Vyjadruje sa zrozumiteľne a primerane komunikačnej situácii, miestami s pomocou učiteľa.
---	---

Písaná produkcia

Známka	Kritériá hodnotenia
1	Píše všetky písmená slovenskej abecedy čitateľne a samostatne. Správne píše slová a jednoduché vety. Používa veľké písmeno na začiatku vety a správne interpunkčné znamienko na jej konci. Samostatne vytvorí najmenej dve na seba nadväzujúce vety k jednej udalosti.
2	Píše písmená väčšinou správne a čitateľne. Slová a jednoduché vety zapisuje prevažne správne. Väčšinou používa veľké písmeno na začiatku vety a správne interpunkčné znamienko. Dokáže vytvoriť krátky text s menšími nedostatkami.
3	Píše základné písmená, slová a jednoduché vety, ale robí viac chýb v tvare písmen alebo v pravopise. Písmo je väčšinou čitateľné. Pri tvorbe viet alebo krátkeho textu potrebuje pomoc učiteľa alebo predlohu.
4	Píše jednotlivé písmená s pomocou učiteľa alebo predlohy. Niektoré tvary sú nepresné, ale písmená sú rozpoznateľné. Podľa obrázka, opisu alebo pokynu priradí alebo napíše jedno – dve slová k téme. S pomocou učiteľa napíše alebo poskladá z kartičiek krátku vetu. Opraví jedno chybné napísané slovo alebo doplní chýbajúce písmeno. Používa veľké písmeno na začiatku vety.

Recepcia vecných a umeleckých textov

Známka	Kritériá hodnotenia
--------	---------------------

1	Číta primerané texty plynulo, správne a s porozumením. Samostatne vyhľadáva informácie, odpovedá na otázky, reprodukuje obsah a dokáže predvídať obsah podľa nadpisu alebo ilustrácie. Rozumie jednoduchým schémam, piktogramom a obrazovo-písaným textom. Pri umeleckom texte dokáže prerozprávať dej, opísať postavy, vyjadriť svoje pocity a zážitky a samostatne predniesť primeraný text.
2	Číta väčšinou plynulo a správne a textu rozumie. Dokáže vyhľadať základné informácie a odpovedať na otázky. Pri umeleckom texte dokáže prerozprávať jednoduchý dej a vyjadriť svoje pocity. Pri náročnejších úlohách potrebuje menšiu pomoc.
3	Číta pomalšie a s občasnými chybami. Rozumie základnému obsahu textu a dokáže vyhľadať jednoduchú informáciu. Na otázky odpovedá najmä s pomocou učiteľa alebo obrázka. Dokáže jednoducho prerozprávať dej a vyjadriť, čo sa mu na texte páčilo alebo nepáčilo.
4	S pomocou učiteľa si vypočúje alebo prečíta krátky vecný alebo umelecký text s jednoduchou vetnou stavbou. Spája text s obrázkom a rozpoznáva jednotlivé slová. Na priamu otázku povie alebo nájde jednoduchý údaj, ktorý je v texte jasne uvedený. Rozpozná základné prvky obrazovo-písaného textu – obrázok, nadpis alebo tabuľku. S pomocou učiteľa zloží jednoduchú dejovú následnosť podľa obrázkov. Identifikuje aspoň jednu informáciu priamo uvedenú v umeleckom texte a jednoducho vyjadrí, či sa mu text páčil alebo nie.

MATEMATIKA

Z dôvodu prehľadnosti, systematickosti a adresnejšieho sledovania rozvoja jednotlivých matematických vedomostí, zručností a schopností žiaka sú kritériá hodnotenia matematiky rozdelené do šiestich vzájomne prepojených tematických oblastí:

1. **Prirodzené čísla 0 – 20** – sleduje schopnosť žiaka používať, čítať, zapisovať, porovnávať a usporadúvať prirodzené čísla do 20 a orientovať sa v číselnom rade.
2. **Sčítanie a odčítanie do 20** – sleduje schopnosť žiaka vykonávať základné počtové operácie v obore do 20 a využívať ich pri riešení jednoduchých úloh.
3. **Geometria** – sleduje schopnosť žiaka rozpoznávať, pomenúvať a triediť základné rovinné a priestorové útvary a používať základné geometrické pojmy.
4. **Orientácia v priestore a rovine** – sleduje schopnosť žiaka určovať polohu, smer a orientovať sa v priestore a rovine s využitím základných orientačných pojmov.
5. **Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich matematické myslenie** – sleduje schopnosť žiaka využívať matematické poznatky a postupy pri riešení jednoduchých praktických a slovných úloh a primerane vysvetliť svoje riešenie.
6. **Logické myslenie a práca s množinami** – sleduje schopnosť žiaka triediť, porovnávať a usporadúvať objekty podľa rôznych vlastností a určovať jednoduché vzťahy medzi nimi.

Uvedené oblasti predstavujú vzájomne prepojené súčasti predmetu matematika a nesledujú sa izolovane. Priebežné aj súhrnné hodnotenie žiaka vychádza z celkového rozvoja jeho matematických vedomostí, zručností, logického a matematického myslenia a schopnosti aplikovať získané poznatky v praktických situáciách. Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti žiaka, jeho napredovanie, mieru samostatnosti, využívanie názorných a konkrétnych pomôcok a mieru dosiahnutia stanovených vzdelávacích výstupov.

Tematický celok	Známka 1	Známka 2	Známka 3	Známka 4
Prirodzené čísla 0 – 20	Samostatne používa, číta, zapisuje, porovnáva a usporadúva čísla do 20. Správne sa orientuje v číselnom rade a rieši jednoduché úlohy.	Väčšinou správne pracuje s číslami do 20, pri menších nepresnostiach potrebuje občasnú pomoc.	Pracuje s číslami do 20 s častými chybami, potrebuje názornú oporu a pomoc.	S pomocou učiteľa používa prirodzené čísla do 20 v rôznych situáciách a pri jednoduchej úlohe vyberie z dvojice čísel väčšie číslo.
Sčítanie a odčítanie do 20	Samostatne a správne sčíta a odčíta do 20, využíva názorné aj pamäťové postupy a rieši jednoduché slovné úlohy.	Väčšinou správne sčíta a odčíta do 20, pri riešení úloh potrebuje občasnú pomoc.	Sčítanie a odčítanie zvláda najmä s pomôckami, robí časté chyby a potrebuje usmernenie.	S pomocou učiteľa sčíta a odčíta prirodzené čísla do 20 s použitím konkrétnych pomôcok.
Geometria	Samostatne rozpozná, pomenuje a triedi základné rovinné a priestorové útvary, správne kreslí a využíva základné geometrické pojmy.	Väčšinou správne rozpozná a pomenuje geometrické útvary, pri kreslení potrebuje menšiu pomoc.	Základné útvary rozpozná s pomocou a pri kreslení alebo určovaní vlastností robí časté chyby.	S pomocou učiteľa identifikuje a triedi jednoduché rovinné útvary a podľa pokynu sa orientuje v základných geometrických situáciách.

Orientácia v priestore a rovine	Samostatne určuje polohu a smer, používa pojmy hore, dole, vpravo, vľavo a vykonáva pohyb podľa slovného pokynu alebo nákresu.	Väčšinou správne určuje smer a polohu, s občasnou pomocou.	Základné smery rozlišuje, ale pri orientácii potrebuje časté usmernenie.	Na pokyn a s pomocou učiteľa ukáže smer hore, dole, vpravo a vľavo.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich matematické myslenie	Samostatne rieši jednoduché praktické a slovné úlohy, správne určí postup a svoje riešenie primerane vysvetlí.	Jednoduché úlohy rieši väčšinou správne, pri výbere postupu potrebuje občasnú pomoc.	Úlohy rieši najmä s názornou oporou a častým usmerňovaním učiteľa.	Na základe vhodne znázornenej situácie a s pomocou učiteľa určí, či treba predmety pridať alebo odobrať, a vykoná danú operáciu s konkrétnymi predmetmi.
Logické myslenie a práca s množinami	Samostatne triedi, porovnáva a usporadúva predmety podľa rôznych vlastností a správne určuje jednoduché vzťahy.	Väčšinou správne triedi a porovnáva predmety podľa zadanej vlastnosti.	Triedenie zvláda s pomocou a pri určovaní vzťahov robí časté chyby.	S pomocou učiteľa alebo obrázkov triedi objekty podľa jednej vlastnosti a rozoznáva jednoduché vzťahy.

ČLOVEK A PRÍRODA

Známka	Charakteristika výkonu žiaka
1	Žiak samostatne a bezpečne zvláda požadované výstupy. Rozumie základným prírodovedným pojmom, javom a súvislostiam a dokáže ich primerane vysvetliť. Samostatne pozoruje, porovnáva, triedi a realizuje jednoduché formy skúmania a získané poznatky využíva pri riešení úloh. Dokáže zaznamenať a vyhodnotiť jednoduché údaje, formulovať jednoduchý záver a vyjadriť, čo zistil. Svoje prírodovedné predstavy a výsledky skúmania zrozumiteľne a správne komunikuje. Aktívne spolupracuje, dodržiava pravidlá bezpečnej práce a správa sa zodpovedne k prírode a svojmu zdraviu.

2	Žiak prevažne samostatne zvláda požadované výstupy. Rozumie základným prírodovedným pojmom, javom a súvislostiam a dokáže ich vysvetliť s menšími nepresnosťami. Pri pozorovaní, jednoduchom skúmaní a získavaní poznatkov pracuje prevažne samostatne, občas potrebuje usmernenie. Dokáže zaznamenať a jednoducho vyhodnotiť získané údaje a vyjadriť svoje zistenia. Svoje prírodovedné predstavy a výsledky skúmania komunikuje s menšími nedostatkami v presnosti alebo porozumení. Dodržiava pravidlá bezpečnej práce, spolupracuje s ostatnými a správa sa zodpovedne k prírode a svojmu zdraviu.
3	Žiak čiastočne zvláda požadované výstupy a pri práci potrebuje častú pomoc učiteľa. Má ťažkosti pri vysvetľovaní základných prírodovedných pojmov a javov, ale s pomocou učiteľa dokáže pomenovať alebo rozpoznať základné poznatky. Pri pozorovaní, jednoduchom skúmaní, triedení a zaznamenávaní údajov potrebuje časté usmernenie a podporu. Dokáže sa zapojiť do praktických činností a vyjadriť jednoduché zistenie, ak je vedený učiteľom. S pomocou učiteľa komunikuje svoje prírodovedné predstavy a výsledky skúmania, pričom sa môžu objavovať výraznejšie nepresnosti alebo neúplné odpovede. S podporou spolupracuje, dodržiava základné pravidlá práce a správania sa v prírode.
4	Žiak dosahuje minimálny požadovaný učebný výstup len s pomocou učiteľa. S pomocou učiteľa určí informácie súvisiace so zadanou otázkou, vyjadrí jednoduchý predpoklad a získa základný údaj z pozorovania. S pomocou učiteľa triedi objekty podľa jednej vlastnosti, určí ich spoločný znak alebo rozdiel a zaznamená jednoduchý údaj do tabuľky. Do spoločnej činnosti sa zapája len s pomocou učiteľa, dodržiava základné pravidlá spolupráce a rešpektuje názory iných. S pomocou učiteľa pozoruje prírodné objekty a javy, dodržiava základné pravidlá správania sa v prírode a primerane zaobchádza so živými organizmami. S pomocou učiteľa rozpozna, čo škodí prírode a zdraviu, a identifikuje základné časti tela a zásady starostlivosti o telo.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Známka	Charakteristika výkonu žiaka
1	Žiak samostatne a spoľahlivo zvláda požadované výstupy. Rozumie základným pojmom a vzťahom, orientuje sa v prostredí a čase, pracuje s informáciami, dokáže ich porovnávať a prezentovať. Samostatne rieši jednoduché úlohy, primerane vysvetľuje svoje zistenia, dodržiava pravidlá a zodpovedne spolupracuje s ostatnými.
2	Žiak prevažne samostatne zvláda požadované výstupy. Rozumie základným pojmom a vzťahom, pri riešení úloh a práci s informáciami sa dopúšťa menších nepresností. Svoje zistenia dokáže jednoducho vyjadriť a potrebuje len občasné usmernenie. Väčšinou dodržiava pravidlá a primerane spolupracuje.
3	Žiak zvláda základ požadovaných výstupov s častou pomocou. Podľa pokynov dokáže rozpoznať a pomenovať základné pojmy, orientovať sa v známom prostredí a čase, porovnávať a triediť jednoduché informácie. S pomocou učiteľa sa zapája do spoločných činností a dokáže jednoducho vyjadriť svoje zistenia. Pri samostatnom riešení úloh a využívaní poznatkov potrebuje výraznejšiu podporu.
4	Žiak dosahuje minimálny učebný výstup. S pomocou učiteľa rozpozna základné prvky svojho okolia, jednoduché priestorové vzťahy a časovú následnosť dňa. Orientuje sa v škole a jej bezprostrednom okolí, rozlišuje prírodné a človekom vytvorené prvky. Dokáže podľa pokynov priradiť obrázok alebo predmet, porovnať jednoduché znaky, odpovedať na jednoduchú otázku a zapojiť sa do spoločnej činnosti. Rozpozná základné pravidlá

	v triede a škole, jednoduché nebezpečné situácie v doprave a aspoň jeden druh média. S pomocou učiteľa rozpozná základné zmeny počasia, vzťah človeka a prostredia a známe miesta, ľudí a udalosti vo svojom okolí.
--	---